

NOWY DZIENNIK

Adres redakcji administracji: Kraków, ulica Orzeszkowej L. 7.
Telefon Nr. 102-79. — Telefon redaktora naczelnego Nr. 136-89.
Konto czekowe PKO w Krakowie 400.630.

Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 12-ej do 1-ej w południe.

15

Wszelkie komunikaty należy nadsyłać wprost do administracji.

Rękopisów redakcja nie zwraca.

Za inseraty redakcja nie odpowiada.

Ceny ogłoszeń i prenumeraty uwidocznione na ostatniej stronie

Sejm zwołany na czwartek

(Telefem od naszego korespondenta)

Warszawa, 2. 6. (Sin) Posiedzenie Sejmu zwołane zostało na najbliższy czwartek na godzinę 4-tą popołudniu.

Porządek dzienny posiedzenia nie został jeszcze ogłoszony. Wiadomo jednak, że na wstępie odbędzie się żałobna manifestacja ku czci Marszałka Piłsudskiego, poczem posiedzenie na znak żałoby zostanie przerwane.

Projekt ordynacji wyborczej, który zgłoszony został jako wniosek poselski, odesłany zostanie w pierwszym czytaniu bez dyskusji do komisji.

—o—

NASTĘPCA AMBASADORA NOELA

Paryż, 2. 6. PAT. Na miejsce ambasadora Noela, który pełnił ostatnio funkcje sekretarza generalnego w prezydium rady ministrów mianowany ma być p. Jul. Cain, dyrektor biblioteki narodowej.

BETHLEN — ECKHART — GOEMBOES.

Budapeszt, 2. 6. PAT. Dwaj zaciekli przeciwnicy polityczni hr. Bethlen, przywódca opozycji, i Tibor Eckhart, przywódca drobnych rolników, pogodzili się wreszcie. Hr. Bethlen ogłosił w prasie list, w którym oświadczył, iż powodem jego sporu z Eckhartem była pewna wiadomość, udzielona mu przez premiera Goemboesa. W związku z tem, Eckhart posłał do premiera dwóch swych przyjaciół celem uzyskania wyjaśnień, nie zdolali oni jednak nawiązać kontaktu z premierem. Sądzą tu naogół, że o pojedynku niema mowy.

SESJA KONFERENCJI STUDJÓW MIĘDZYNARODOWYCH

Londyn, 2. 6. PAT. W poniedziałek dnia 3 bm. rozpoczyna się w Londynie 8-ma sesja konferencji studjów międzynarodowych, powołanej do życia przez międzynarodowy instytut współpracy umysłowej Ligi Narodów. Przedmiotem obrad 8-ej sesji jest zagadnienie zbiorowego bezpieczeństwa, przyczem referentem tej sprawy jest prof. Bourquoin z Genewy. W sesji tej wezmą udział wybitni badacze prawa międzynarodowego i polityki zagranicznej z Wielkiej Brytanji, Stanów Zjednoczonych, Włoch, Francji, Polski i szeregu innych krajów. Na czele delegacji polskiej stać będzie prof. Ehrlich ze Lwowa. Sesja potrwa do dnia 8 czerwca. Przemówienie inauguracyjne wygłosi sir Austen Chamberlain.

— W miejscowości Meiner pod Wiedniem samochód zderzył się z tramwajem. Jest 5 zabitych i 4 rannych.

Zjazd gmin żydowskich w Polsce

W sprawie trwałego uczczenia pamięci Marszałka Piłsudskiego

Warszawa, 2. 6. ŻAT. W sali reprezentacyjnej warszawskiej gminy żydowskiej odbył się dziś wielki zjazd przedstawicieli gmin żydowskich w Polsce w sprawie godnego uczczenia pamięci Marszałka Piłsudskiego przez żydostwo polskie. W zjeździe wzięli udział przedstawiciele 600 gmin żydowskich z całej Polski.

Sala obrad była żałobnie udekorowana.

Obrady zjazdu zagał prezes warszawskiej gminy żydowskiej p. Mazur, poczem żałobne przemówienia wygłosili prof. Bałaban i dr. Gotlieb.

Uchwalono wysłać depezę kondolencyjną

do p. Prezydenta Rzeczypospolitej, poczem powzięto rezolucję zasadniczą w sprawie uczczenia pamięci Marszałka Piłsudskiego przez utworzenie monumentalnej fundacji w Polsce oraz w Żydowskiej Siedzibie Narodowej w Palestynie.

Powołano Centralny Komitet Wykonawczy Żydostwa Polskiego dla uwiecznienia pamięci Marszałka Piłsudskiego — jako reprezentację całego żydostwa. W skład komitetu centralnego wejdzie 70 osób. Poszczególne komitety prowincjonalne mają się podporządkować inicjatywie tego Komitetu.

Dziś zbiera się w Genewie Komisja Mandatowa

Memorjał Egzekutywy Agencji Żydowskiej i pismo prez. Sokołowa

(Telegram własny „N. Dziennika” przez Ż. A. T.)

Genewa 2. 6. Jutro, w poniedziałek, rozpoczyna się w Genewie sesja Komisji Mandatowej. Egzekutywa Agencji Żydowskiej przesłała, jak co roku, za pośrednictwem Wysokiego Komisarza Palestyny, memorjał ze sprawozdaniem z rozwoju Żydowskiej Siedziby Narodowej za rok 1934. Obszerny ten memorjał poprzedzony został pismem prezydenta Agencji Żydowskiej, Nahuma Sokołowa, który stwierdza między innymi co następuje:

Aczkolwiek Agencja Żydowska z zadowoleniem konstatuje wzrost imigracji żydowskiej na podstawie shedulów w ostatnich trzech półroczach, to jednak zmuszona jest zaznaczyć, że nawet te zwiększone shedule nie były dostateczne dla zaspokojenia rosnących wciąż potrzeb rynku pracy.

W każdym poszczególnym wypadku liczba przydzielonych certyfikatów była mniejsza od tej liczby, której domagała się Agencja, przyczem nie podawano żadnych określonych powodów, dla których nie zaakceptowano cyfr szacunkowych Agencji Żydowskiej.

Brak rąk roboczych od trzech lat

świadczy, że rząd w tym samym stopniu nie docenia istotnych potrzeb rynku. Stąd też wynika, że wnioski Agencji oparte były na realnych potrzebach.

Skutkiem tego braku powstały różne trudności na rynku pracy, a między innymi

wielka rozpiętość plac miasta i wsi.

Z uszczerbkiem dla rolnictwa praca żydowska skupiała się głównie w ośrodkach miejskich.

Sądzę — pisze prez. Sokołow, — że dla Żydowskiej Siedziby Narodowej powstałoby niebezpieczeństwo największe, gdyby w Palestynie powstała takasama jednostronna, dominująco urbanistyczna struktura zawodowa, która cechuje żydostwo w krajach diaspory.

Agencja Żydowska wychodzi z założenia, że nowa sytuacja stwarza konieczność gruntownego ponownego zbadania podstawowej koncepcji

dopuszczalnego rozmiaru imigracji żydowskiej.

Ponowna ocena ta wydaje się tem bardziej konieczna w obliczu prześladowań politycznych i nędzy gospodarczej, która w chwili obecnej tak dotkliwie daje się we znaki znacznym odłamom narodu żydowskiego.

W dalszym ciągu prez. Sokołow porusza sprawę

nielegalnej imigracji Arabów,

których zwabia do Palestyny dobrobyt i wysokie płace z jednej strony z drugiej strony luka, powstająca wskutek niedostatecznej imigracji robotników żydowskich. Nie są to wędrowniki sezonowe, gdyż coraz większa ilość osób pozostaje w kraju na czas nieograniczony i sprowadza na stałe swoje rodziny

Prez. Sokołow zwraca uwagę na konieczność podjęcia skutecznych środków, celem wstrzymania tego przybierającego szersze rozmiary procesu. Wydaje się, że trudno pogodzić z postanowieniami

mandatu palestyńskiego stan rzeczy, w którym z jednej strony jest niekrepowany dopływ imigrantów nieżydowskich, gdy tymczasem imigracja żydowska nie otrzymuje możliwości wyzyskania w całej pełni zdolności absorpcyjnej kraju. Skutkiem tych fluktuacji na rynku pracy Żydzi występują z policji, ze służby kolejowej i z innych stanowisk służby państwowej.

Szczególną bolączką jest udział Żydów w służbie publicznej. Aczkolwiek ludność żydowska znacznie wzrosła, to jednak udział w tej służbie pozostał bez zmiany. Szczególnie nagłą jest sprawa uregulowania udziału Żydów w sądownictwie. W sądzie okręgowym w Hajfie niema ani jednego Żyda, aczkolwiek miasto posiada coraz to więcej Żydów, a sąd hajfski obsługuje rozległą sieć żydowskich osiedli rolnych. Prez. Sokołów podkreśla dalej dobrobyt arabski w tych okręgach, gdzie istnieją żydowskie osiedla rolne.

Wreszcie podnosi prez. Sokołów konieczność walki z hazardowym podnoszeniem cen ziemi

i machinacjami spekulacyjnymi, którym przeciwdziałać należy przez oddanie do dyspozycji żydowskich instancji kolonizacyjnych.

większych obszarów roli

z przestrzeganiem warunku zaspokojenia obecnej arabskiej ludności rolnej, zgodnie z art. VI. mandatu.

Wkońcu pismo prez. Sokołowa porusza sprawy finansowe, sprawy bilansu handlowego, kwestje zdrowotne kraju i t. d.

ZNIESIENIE AUTONOMJI UNIWEKSYTE TU BUKARESZTEŃSKIEGO.

Bukareszt (ŻAT). Senat uniwersytetu bukareszteńskiego uchwalił na ostatnim posiedzeniu zawieszenie autonomji uniwersyteckiej, która nie pozwalała władzom bezpieczeństwa wkrazać na terytorjum uczelni. Z powodu ostatnich wykroczeń antysemitycznych organa ministerstwa spraw wewnętrznych będą odąd czuwały nad zachowaniem spokoju na uniwersytecie.

Rektor uniwersytetu bukareszteńskiego, po powrocie z podróży zagranicznej, oświadczył przedstawicielom prasy, iż z ubolewaniem stwierdził, że studenci, zamiast zajmować się sprawami, które są dla nich istotne i ważne, zajmują się kwestją etniczną, której przecie studenci nie zdołają rozwiązać. Żądanie „numerus nullus“ dla Żydów jest bezsensowne. Żaden Rumun, który sobie zdaje sprawę z obecnych warunków, nie wystąpi w obronie takiego hasła.

KATOLICKIE TOWARZYSTWO KU CZCI MAJMONIDESA

Wiedeń (ŻAT). Katolickie towarzystwo naukowe „Leo-Gesellschaft“ organizuje obchód ku czci Majmonidesa, na którym wygłosi referat rabin dr. Kaminka, kierownik Instytutu Majmonidesa w Wiedniu. Na obchodzie obecny będzie również poseł hiszpański w Wiedniu.

UNIWEKACJA DZIAŁALNOŚCI SJONISTYCZNEJ W KRAJACH SKANDYNAWSKICH

Sztokholm (ŻAT). Na początku lipca w Göteborg (Szwecja) odbędzie się doroczna konferencja żydowskich związków młodzieży w krajach skandynawskich. Jak się dowiaduje korespondent ŻAT-nej, po tej konferencji odbędzie się narada przedstawicieli wszystkich zrzeszeń sjonistycznych w krajach skandynawskich. Głównym celem tej narady jest utworzenie jednolitego związku sjonistycznego, któryby obejmował organizacje sjonistyczne w Danji, Szwecji, Norwegji i Finlandji. Nastąpić też ma centralizacja wszystkich dziedzin pracy sjonistycznej, jak Keren-Hajesod, Keren-Kajemet, WIZO i t. d. Prawdopodobnie główna siedziba centralnego związku będzie w Kopenhadze.

Wśród Żydów w krajach skandynawskich wzmożło się ostatnio ogromnie zainteresowanie dla Palestyny, do czego przyczyniła się głównie podróz szwedzkiego następcy tronu do Palestyny. Wkrótce powstać też ma skandynawskie towarzystwo dla inwestycji kapitałów w Palestynie. Już obecnie, przed oficjalnem otwarciem towarzystwa, subskrypcja wynosi 100.000 koron. Oficjalnego otwarcia tego towarzystwa należy się spodziewać w lipcu.

Wynik losowania I. Konkursu letniego dla Czytelników „Nowego Dziennika“

W dniu wczorajszym odbyło się w budynku „Nowego Dziennika“, przy licznych udziale Publiczności losowanie I. Konkursu letniego dla Czytelników, obejmującego 4 premje na dwutygodniowy bezpłatny pobyt w Krynicy w czasie od 3 do 17 czerwca b. r.

Wylosowali:

„Bellemonte“ — WP. Samuel Freudenhelm, Bochnia.

„New-York“ — WP. Stefania Reitberger, — Łódź, Narutowicza 41.

„Odaliska“ — WP. Inż. Maurycy Infeld, Kraków, Kollątaja 11.

„Podhale“ — WP. Franciszka Reich, Kraków — Morawskiego 12.

W najbliższych dniach

II. KONKURS LETNI DLA CZYTELNIKÓW „NOWEGO DZIENNIKA“.

Rząd grecki wyraża uznanie ludności żydowskiej

Saloniki (ŻAT). Wicepremier i minister wojny, generał Kondylis, w związku z toczącą się kampanją wyborczą, przybył do Salonik, gdzie wystąpił na wielkim wiecu i oświadczył m. inn., że zawsze z wielką sympatją odnosił się do ludności żydowskiej zaś Żydzi mogą na niego stale liczyć. Dopóki jestem w rządzie — oświadczył generał Kondylis — Żydzi nie mają powodu obawiać się czegokolwiek. Żydzi są zdolną radą i nie wolno nam zapominać, że Żydom zawdzięczamy naszą religję. Generał Kondylis zaprzeczył pogłoskom, jakoby rząd zamierzał ustanowić odrębną kurję wyborczą dla Żydów w Janina. Pogłoski te — oświadczył wicepremier lansują wrogowie rządu.

Ateny (ŻAT). Kancelarja premiera Tsaldarisa wydała komunikat, który głosi: „Politycy żydow-

scy w Salonikach dali przykład dyscypliny i honoru politycznego. Należy im się za to pochwała. W szczególności zasługuje na uznanie stanowisko p. Ismaka Scisky, który bardziej niż kiedykolwiek uprawniony jest do kandydowania podczas nadchodzących wyborów i który pomimo to zrezygnował z swej kandydatury na liście rządowej, aby ułatwić rządowi jego zadanie“. Jest to pierwszy wypadek, gdy rząd grecki wydał tego rodzaju komunikat, co prasa żydowska podnosi z zadowoleniem.

Saloniki (ŻAT). Zarząd gminy żydowskiej w Salonikach postanowił przeprowadzić spis ludności żydowskiej w Grecji. Przed wojną ludność żydowska Salonik liczyła około 100.000 osób, obecnie zaś przypuszczalnie mieszka w Salonikach około 60 tysięcy Żydów.

Nieustanna propagandę antysemityczną w Gdańsku

Odgłosy debaty gdańskiej na Radzie Ligi Narodów

Gdańsk (ŻAT). W sposób osobliwy, urzędówka senatu Gdańska „Danziger Vorposten“ usiłuje przedstawić jako sukces senatu Wolnego Miasta ostatnią uchwałę Rady Ligi Narodów w sprawie petycji gdańskich. Zdaniem „D. V.“, petenci — a także Żydzi — nie spodziewali się, że petycje będą przekazane komisji prawników, tak, że decyzja ta pokrzyżowała rzekomo plany petentów, którzy oczekiwali jakoby doraznej politycznej akcji Rady L. N. W odniesieniu do petycji żydowskiej „Danziger Echo“, że natychmiastowe i tem samem powierzchniowe orzeczenie Rady L. N. raczej nie mogło odpowiadać interesom strony żydowskiej, zainteresowani Żydzi gdańscy życzyli sobie natomiast gruntownego zbadania treści ich petycji, to też decyzja Rady L. N. w sprawie przekazania tej petycji — wraz z innymi — specjalnej komisji prawników, była najzupełniej po linii życzeń Żydów gdańskich.

W międzyczasie jednak, zarówno senat gdański jak i partja narodowych socjalistów bagatelizują petycję żydowską i bez ogródek kontynuują gwałtowną propagandę antyżydowską. Niezadowolone

ludności spowodu dewaluacji guldenu i spowodowanej nią drożyzny jest przytem ponownie wyzykiwane w celu zwrócenia tej niechęci w stronę Żydów. Tak np. Gauleiter Albert Forster ogłosił w tych dniach artykuł (rozpowszechniany także w prasie Rzeszy), w którym stwierdza, że jedną z głównych przyczyn, dla których obniżenie wartości waluty gdańskiej było nieuniknione, jest niezdolność Rzeszy do wywiązania się ze swych należności gdańskich. Lecz za ten stan rzeczy — wywodzi Forster — nie Niemcy ponoszą odpowiedzialność, a raczej „żydostwo całego świata, które rozpiętało bojkot gospodarczy przeciwko narodowo-socjalistycznym Niemcom, aby przeszkodzić odrodzeniu narodu niemieckiego“.

Bardzo rozpowszechniony także na terenie gdańskim streicherowski „Stuermer“ wydał numer, w dużej części „poświęcony“ Gdańskowi. W znany, „Stuermerowi“ tylko właściwy sposób w numerze tym „obrobionych“ jest kilku poważnych obywateli gdańskich, których organ Streichera lży i obrzuca błotem.

Z kraju nienawłści

Berlin (ŻAT). Dreźnieński „Freiheitskampf“ zdaje sprawę z publicznego wystąpienia namiestnika Rzeszy i gauleitera Mutschmanna w Dreźnie, który m. in. oświadczył, że w kwestji żydowskiej narodowy socjalizm nie może uznać żadnego kompromisu. Mutschmann domaga się od każdego narodowego socjalisty nieustępliwości na punkcie antysemityzmu. Właściwie — konkluduje Mutschmann — można się już było spodziewać, że każdy Volksgenosse zdaje sobie sprawę, jak bardzo niebezpieczne jest popieranie handlu żydowskiego, ale w odniesieniu do członków partji bojkot Żydów jest conditio sine qua non przynależności do partji. Od podległych mi narodowych socjalistów żądam bezwzględnie przestrzegania tej zasady we wszyst-

kich okolicznościach i za wszelką cenę.

Berlin (ŻAT). W artykule, który się ukazał jednocześnie w szeregu pism narodowo-socjalistycznych, omawiana jest kwestja wykluczenia Żydów ze służby wojskowej. Prawdą jest — powiedziane jest m. in. w tym artykule — że w czasie wojny Żydzi walczyli na frontach i ponosili też ofiary po stronie niemieckiej. Nie to jednak nie ma wspólnego z dzisiejszymi Niemcami. Nowa armja nie jest armja przedwojenną. W Rzeszy wilhelmowskiej Żydom przysługiwały ogólne prawa bywatelskie, to też nie można im było odmówić prawa służby wojskowej. Dziś jednak nie możemy dopuścić, aby Żyd nosił zaszczytny mundur żołnierza niemieckiego, taksamo, jak nie jest dopuszczalne wykonywanie przez Żyda funkcji urzędowych.

Zwłoki matki Marszałka Piłsudskiego w drodze do Wilna

Pustyłki. 1. 6. PAT. Dziś nastąpiło przewiezienie śmiertelnych szczątków śp. Matki Marszałka Józefa Piłsudskiego Marji z Bilewiczów Piłsudskiej z Sugint na Litwie do Wilna, gdzie spoczną w krypcie kościoła Ostrobramskiego św. Teresy do czasu złożenia ich w mauzoleum na cmentarzu na Rossie. Na punkt graniczny Pustyłki, odległy o 42 km. od Wilna, przez który przejeżdża orszak żałobny, przybyli z Wilna, już przed g. 13-tą synowie śp. Marji Piłsudskiej pp. Adam, Jan i Kazimierz Piłsudscy oraz najbliższa rodzina.

Wilno. 1. 6. PAT. Kondukt żałobny przekroczył pieszo Podbrzezie. Począwszy od Podbrzezia nie będzie się kondukt zatrzymywał nigdzie aż do Wilna.

Wilno. 1. 6. PAT. Całe miasto jest w oczekiwaniu przybycia konduktu żałobnego z prochami Matki Marszałka Piłsudskiego. Kondukt żałobny przekroczył granicę o godz. 15.50 i przybył do Pustyłek. W Pustyłkach oddziały wojskowe oddały trumnie honory, muzyka zaintonowała hymn narodowy. Licznie zebrana ludność miejscowa i okoliczna oddała Matce Marszałka hołd. Po krótkim postoju ruszył samochód z trumną i towarzyszącym mu autem w dalszą drogę do Wilna przez Podbrzezie Ulice w Wilnie, którym kondukt będzie szedł do kościoła Ostrobramskiego są już teraz oświetlone lampami elektrycznymi, spowitemi kłrem.

Bouisson otrzyma pełnomocnictwa

Paryż. 1. 6. PAT. Agencja Havasa donosi: Komentarze w kuluarach Izby są bardzo życzliwe dla rządu Bouisson'a. Mówi się o zaufaniu Izby dla nowego premiera, a także, iż pełnomocnictwa będą uchwalone niemal bez dyskusji na posiedzeniu wtorkowym.

Paryż. 1. 6. PAT. W składzie utworzonego w nocy rządu zaszyły dziś pewne zmiany. Wobec zrzeczenia się teki przez prof. Parlamde, stanowisko ministra finansów objął sen. Caillaux. Tekę ministerstwa rolnictwa powierzono b. ministrowi pracy w gabinecie Flandina Jacquier, gdyż młodszy Roy nie zgodził się pozostać na stanowisku. Tekę marynarki handlowej zostanie obsadzona dopiero po powrocie min. Bertranda z podróży do Nowego Jorku na statku „Normandie“, gdzie reprezentuje on rząd francuski podczas uroczystości. Opinia publiczna przyjęła rząd Bouissona przychylnie, żywiąc zaufanie do premiera, który przez szereg lat na stanowisku przewodniczącego Izby potrafił niejednokrotnie być arbitrem w wysoce drażliwych sporach partyjnych.

Dziś nowy gabinet przedstawił się prezydentowi republiki. Pierwsze posiedzenie rady ministrów odbędzie się w Pałacu Elizejskim we wtorek. Też dnia popołudniu rząd przedstawi się Izbie, od

której zażąda specjalnych pełnomocnictw, określonych w projekcie poprzedniego rządu.

Caillaux — ministrem tylko przez trzy tygodnie

Paryż. 1. 6. PAT. Minister Caillaux oświadczył w kuluarach Senatu, że według wszelkiego prawdopodobieństwa zatrzyma tekę ministra finansów jedynie przez okres trzech tygodni, poczem przekaze ją upatrzonemu następcy. Sen. Caillaux pozostanie jednak później w rządzie na stanowisku ministra stanu.

Paryż. 1. 6. PAT. W dniu dzisiejszym w pałacu Massignon odbyło się przekazanie władzy przez premiera Flandina premierowi Bouisson'owi. W chwilę potem przybył do siedziby prezydium rady ministrów prezydent republiki Lebrun, który złożył premierowi Flandinowi podziękowanie za pracę dla państwa.

Paryż. 1. 6. (PAT) Stanowisko przewodniczącego Izby po ustąpieniu premiera Bouissona zostanie obsadzone w najbliższym tygodniu. Wymieniane są kandydatury dep. Delbosa Pate i De Chammar- da.

Wzmógłona akcja polityczna Niemiec na terenie angielskim Niemcy przeciw sojuszowi francusko-sowieckiemu

Londyn. 1. 6. PAT. Z dobrze poinformowanego źródła donoszą, że ambasador niemiecki baron v. Hoesch doręczył ministrowi Simonowi prócz projektu paktu lotniczego również notę niemiecką, dotyczącą paktu francusko-sowieckiego. W nocy, którą rząd niemiecki wystosował do rządów 5 mocarstw lokarneskich, oraz do rządu sowieckiego, rząd niemiecki zwraca uwagę na to, że w pewnych okolicznościach układ francusko-sowiecki znajdować się może w sprzeczności z postanowieniami Locarna. Rząd niemiecki wskazywać ma podobno zwłaszcza na ustęp 7 art. 15 paktu Ligi i twierdzić, że w razie braku zgody Rady Ligi, układ francusko-sowiecki nabiera cech sojuszu wojskowego, wó wczas zwłaszcza wobec braku określenia nastpnika staje się sprzeczny z duchem i literą postanowień Locarna.

Londyn. 1. 6. PAT. „Daily Telegraph“, omawiając memorandum niemieckie wyraża zapatrywanie że oferta Hitlera, złożona w okresie konferencji w Stresie, uległa rewizji i twierdzi, jakoby ambasador niemiecki oświadczył Simonowi, że Niemcy nie zgodzą się obecnie na zawarcie wielostronnego paktu nieagresji, o ile ewentualni sygnatariusze jego zawierają będą pomiędzy sobą dodatkowe umowy wzajemnej pomocy na wzór paktów francusko-sowieckiego i czesko-sowieckiego.

Odpreżenie w stosunkach włosko-niemieckich

Paryż. 1. 6. PAT. Agencja Havasa donosi z Rzymu, że daje się tam zauważyć pewne odpreżenie w stosunkach włosko-niemieckich. Tłómaczy się to w znacznej mierze chęcią Włoch pozyskania współpracy Niemiec. Korespondent Havasa podkreśla również, że niemiecki ambasador von Hassel po powrocie z Berlina był przyjęty przez podsekretarza stanu Suvicha i będzie przyjęty przez Mussoliniego.

Zakony katolickie w Niemczech pod zarzutem wykroczeń dewizowych

Berlin. 1-6. PAT. Wydział prasowy urzędu sprawiedliwości publikuje następujący komunikat:

„W toku coraz dalej prowadzonych dochodzeń w sprawie wykroczeń dewizowych, popełnionych przez członków zakonów katolickich, nasunęło się podejrzenie, że również katolickie towarzystwo samopomocy dobroczynno-oświatowej dopuściło się przestępstw dewizowych. Na zlecenie generalnego prokuratora berlińskiego sądu okręgowego, przeprowadził urząd celny rewizję w biurach tegoż towarzystwa Ze względu na brak wystarczającego

Przed posiedzeniem Sejmu

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 1. 6. (Sin) Termin pierwsze-go posiedzenia Sejmu nie został jeszcze wyznaczony. Marszałek Sejmu wyznaczy praw dopodobnie posiedzenie na środę 5 bm. Pierwsze posiedzenie będzie miało charakter żałobnej manifestacji i będzie poświęcone wyłącznie pamięci Marszałka Piłsudskiego.

W związku z wniesieniem projektu klubu BB. w sprawie ordynacji wyborczej należy zaznaczyć, że przy pierwszym czytaniu na plenum Sejmu nie odbędzie się dyskusja nad ordynacją, lecz projekt zostanie odesłany do komisji. Jestto bowiem projekt klubu sejmowego a nie rządu.

Wyniki akcji na rzecz Żydów polskich w Anglii

Londyn. 1. 6. ZAT. „Jewish Chronicle“ donosi, że dotychczasowe wyniki akcji zbiorkowej w Anglii na rzecz żydostwa polskiego wynoszą 4.000 funtów. Pismo uważa wynik ten za wysoce niezadowolający i wzywa Żydów angielskich, w szczególności zaś Żydów, pochodzących z Polski, aby wykazali się większą ofiarnością w akcji ratunkowej na rzecz Żydów polskich.

Ograniczenie objętości dzienników

Rzym. 1. 6. PAT. Podsekretarz dla pracy i propagandy wydał zarządzenie, które ogranicza począwszy od 18 czerwca objętość dzienników włoskich w dniu powszednie maksymalnie do 10 stron. Numer środowy i piątkowy mają nie przekraczać 6 stron objętości.

Napad na konsula niemieckiego w Kolumbji

Berlin. 1. 6. PAT. Poseł Rzeszy niemieckiej w Bogocie (Kolumbja) padł ofiarą napadu bandytów w okolicach Bogoty. Poseł jest ciężko raniony, iż niebezpieczeństwo życia jego nie grozi. Rząd Kolumbji wyraził rządowi Rzeszy ubolewanie. Sprawcy napadu są ujęci.

Za okup — zwrócili porwane dziecko

Nowy Jork. 1. 6. PAT. Syn bogatego przemysłowca budowlanego, Weyserhause, który był porwany przed paru dniami przez bandytów, żądających 40.000 dolarów okupu, został odnaleziony. Suma okupu została podobno wpłacona, poczem policja otrzymała zawiadomienie telefoniczne z Issaquah (Stan Waszyngton), iż dziecko znalezione żywe i zdrowe na ulicy. Osoba, która zawiadomiła policję, przyprowadziła dziecko do komisariatu.

— Z Jerozolimy donosi ZAT: Oddział policji tajnej przybył do Tul-Kerem, gdzie przeprowadzono masowe rewizje, celem wykrycia przywódców rewolucyjnej, arabskiej organizacji młodzieży. Jak wiadomo, ukazały się ostatnio w Tul Kerem plakaty z ostrymi hasłami antyrządowymi.

— Na posiedzeniu klubu B. B. postanowiono na wniosek posłów zakupić portret ministra Piłsudskiego i ofiarować go Sejmowi dla umieszczenia w salach parlamentu.

Kraków, dnia 3 czerwca 1935

Dr. LEON WANDER

PSYCHOANALIZA

I JEJ TWÓRCA

W 80-LECIE ZYGmunTA FREUDA

Freud nie potrzebuje panegiryków. Jego epokowa metoda i teoria jest tak mocna, tak głęboko wrosła w kulturę współczesną, że rozpoczynający 80-ty rok życia Freud ze zdumieniem może patrzeć na owoce swej pracy.

Niektórzy przyrównują znaczenie psychoanalitycznej nauki freudowskiej do wielkości Newtona, Kopernika i Einsteina. Nie ulega bowiem wątpliwości, że swoją fascynującą, nową nauką o duszy ludzkiej, racjonalizującą proces ludzkiego stawania się i demaskującą uznane pseudonaukowe wartości naukowe, nadał kulturze umysłowej XX wieku swoiste piętno. Metodą swoją, genialną i pełną oryginalnej intuicji, opartą na kauzalno-dynamicznej konstrukcji procesów psychicznych, zdobył nieosiągalny do jego czasów wgląd w tajniki duszy ludzkiej, w procesy chowające się w warstwach podświadomych i nieświadomych, i tersamem w przyczyny zaburzeń pseryotycznych.

Jeśli uświadomimy sobie oblicze duchowe ostatnich lat wieku XIX-go z jego urzędową i szkolną psychologią, a pretensjonalną i szludkującą psychiatrią, zrozumiemy czemu musiała się stać rzura, ujmująca człowieka genetycznie. Znajduje ona najgłębszą istotę człowieka w prostych, elementarnych popędach, w afektach jako motorach duchowego naszego życia, wyerywa prawa, które rządzą nie tylko naszą świadomością ale i światem nieświadomości, zdają a wreszcie sens skomplikowanym marzeniom sennym.

Pierwsze kroki stawiał Freud wspólnie z wiedeńskim lekarzem Breuerem, który już w roku 1880, lecząc przykurczenia i porażenia histeryczne, doprowadził w hipnozie do najintymniejszej spowiedzi, reminiscencji urazu pierwotnego, odżywiania i reprodukcja tego przeżycia i następowego, stopniowego uwolnienia jej od wszystkich objawów chorobowych, od zahamowań i porażań.

Pierwsza wzajemna praca o fenomenach histerycznych, opierająca się na wnioskach powyższych pochodzi z roku 1893 i określa powyższy mechanizm leczniczy jako psycho-katartyczny.

W świetle tych kadeń okazują się objawy hysterji jako coś celowego, zastępującego pewne akty psychiczne, a odkrycie tego ukrytego i skomplikowanego celowego powiązania wywołuje równoczesne zniknięcie chorobowych objawów. Autorzy przyjęli naówczas jako punkt wyjścia uraz psychiczny, w którym afektem silnym naładowany proces psychiczny, zostaje przeszkodzony w świadomym reagowaniu na zewnątrz i uwięziony w warstwach nieświadomych, zostaje sprawozdany na fałszywe tory neurotyczne, co Freud potem nazwał konwersją. Psychokatharsis starała się znaleźć drogę z powrotem z gąszczów nieświadomego do świadomości i do normalnego wyładowania afektu.

Ścieżki się rozchodzą i przy zachowanym zasadniczym rdzeniu poglądów dotychczasowych rozbudowuje Freud samodzielnie wspólnie z innymi gmach psychoanalizy, porzuca hipno-

zę, którą siłą rzeczy musi ograniczać się do szczupłej garstki wybrańców i drogą kojarzeń wolnych, asocjacji, umie dojrzeć w zakamarkach duszy ludzkiej zapomniane i do lamusa nieświadomości odrzucone i wyparte urazy i konflikty, kompleksy niezadowolonych przeżyć seksualnych. Niesłuchanie ważnym i czemś zupełnie nowym dla psychologii staje się psychoanalityczną sztuką odpowiedniego tłumaczenia i szukania ukrytych przyczyn zaburzeń psychicznych nie tylko drogą kojarzeń wolnych, ale i wyciąganiem wniosków z czynności omyłkowych i przypadkowych, z symboliki snów, niesłusznie w nauce lekceważonych. Okazało się, że zapomniania znanych nazwisk i słów, przemawia nie się, gubienie pewnych rzeczy, są często wyrazem tendencji ukrytych. Taksamo, a może jeszcze ważniejszą drogą do odcyfrowania głębi duszy są marzenia senna, których utajony sens (latender Traum) ulega po przebudzeniu poprzez „cenzurę” — często archaicznie — zniekształceniu i przesunięciu (manifester Traum). Dynamika snu ma bowiem swe źródło nie tylko w przeżyciach dnia, ale przede wszystkim w życzeniach, tkwiących w nieświadomości, a realizujących się we śnie, co jest dowodem, że te same prawa rządzą życiem psychicznym prawdziwym i anormalnym.

Mechanizm więc powstawania marzenia sennego (walka dwóch tendencji wypartej-nieświadomej z wypierającą - świadomą) jest identyczny z powstawaniem obrazu chirobowego. Symbolika i personifikacja snów, która nie jest niczem innym jak tylko w wymbolach podanym, plastycznym obrazem naszej psychiki, wiecznie pożądaną i pragnącą — wywołała niebywałe w sferach naukowych sprzeczności i opozycje, spotęgowaną doszukiwaniem się przez Freuda przyczyny w urazie seksualnym, datującym się często od najwcześniejszego dzieciństwa, a z którym niezdolny jest chory załatwić się z powodu zbyt silnego przeżycia.

Potęgą freudowskiego poglądu na świat, jednym z filarów psychoanalizy, bezspornym odkryciem Freuda jest ujawnienie procesów seksualnych jeszcze przed okresem powstania — jako czegoś zupełnie normalnego. — Ramy pojęcia seksualnego, libido tj. sumy

popędów płciowych (Psychosexualitaet) mu siały został jednak rozszerzone i Freud przyjął jako zasadnicze tło i dyspozycję dla nerwic już nie wstrząs seksualny, ale konstytucję seksualną i nieprawidłowy rozwój infantylnej seksualności, która poprzez okres autoerotyczny, już między 2—5 rokiem życia daje początek „kompleksowi Edypa”. Chłopiec rywalizuje z ojcem o matkę i w stanie zdrowym pokonywuje w sobie ten kompleks Urazy i konflikty pomiędzy „ja” a popędami płciowymi, nie mogącymi się wyżyć (zahamowane libido), z którymi „ja” nie może się pogodzić, zostają wyparte, zapomniane, nieodreagowane i dochodzą do głosu w późniejszym wieku w formie nerwic przymusowych, lękowych, natręctw myślowych i porażań histerycznych. Trudno je potem wydożyć lekarzowi nawet najbardziej doświadczonemu, gdyż natrafia on u chorego na nieświadomione opory, wyrosłe i postawione przez broniące się „ja”.

Niesposób w szkicu dziennikarskim wyczerpać całkowitego światopoglądu Freuda. Omówienie jego stosunku do religji i wogóle do problemów kultury współczesnej musiałyby przekroczyć ramy artykułu.

Po latach samotnej walki o swój pogląd na świat pojawili się zwolennicy, fanatycy i uczniowie: Bleuter, Jung, Jenes, Ferenczi, Kronfeld, rozpoczynają się zjazdy międzyna-rodowe, własne wydawnictwa, szkoły, polikliniki i... nieodrodne rozłamy, przedewszystkiem Adlera, twórcy psychologii indywidualnej i Junga z Zurychu.

Ciągle jednak musi jeszcze Freud walczyć z przeciwnikami, z których jedni zarzucają zbytnią schenatyzację, drudzy subiektywizm w tłumaczeniu symbolów, inni wreszcie pansensualizm, zapoznając, że w psychoanalizie chodzi jedynie o podkreślenie ważności problemu seksualnego jako głównej przyczyny konfliktu pomiędzy „ja” a popędami płciowymi.

Freud wyszedł poza ramy leczenia nerwic. Wpływ psychoanalizy na wszelkie przejawy ducha ludzkiego nie tylko w dziedzinie psychopatologii i psychoterapii jest coraz widoczniejszy i mnożą się prace antropologiczne, pedagogiczne, religijne nawet gospodarcze, wykrywające doniosłe znaczenie jej dla rozwoju tych nauk.

Człowiek umiejący tak głęboko spojrzeć w bezden duszy ludzkiej — nie mógł nie zauważyć krwawiącego i nieodreagowanego kompleksu żydowskiego. Stąd chyba możemy wytłumaczyć sobie pozytywny stosunek Freuda do problemu odradzającego się żydostwa, czemu niejednokrotnie dał wyraz w pismach swoich.

Genjalny myśliciel i badacz, twórca prawdziwej psychologii i odkrywca tajemników, dy namiki i struktury najgłębszych, w nieświadomości tkwiących procesów myślowych — rozpoczyna 80-ty rok życia.

Stworzył gmach — podminowany i podważany — ale gmach o fundamentach spiżowych .

IVAN BJARNE

NA DWORZE

KRÓLA SZWEDZKIEGO

Mieszczkańskie ideały królewskiej rodziny

Kiedy mój syn miał dziesięć lat, postawił mi następujące pytanie:

— Papo, czem zajmują się królowie, kiedy nie rządzą?

Odpowiedziałem natychmiast:

— Myślą o swoich obowiązkach.

Otóż zdaje się, że sprawa nie wygląda w ten sposób, jeśli chodzi o króla szwedzkiego. Wytłumaczył mi to najwyraźniej w świecie, jego drugi syn, książę Wilhelm. Wyjaśnił, że król odpoczywa w ten sposób, iż haftuje poduszki i serwetki.

Będąc w Sztokholmie, z okazji ślubu księżniczki Ingridy, miałem sposobność poznać księcia Wilhelma i na jego zaproszenie zwiedzić zamek królewski.

— Wypalimy sobie — powiedział książę — parę papierosów i pogwarzymy nieco. Wszyscy, a w ich liczbie i mój ojciec wyjechali na wieś, by wypocząć trochę po tych szumnych obchodach i uroczystościach, związanych ze ślubem.

W taksówce udałem się na zamek, który opuszczony przez wczorajszych gości pogrążony jest w błogim spokoju, a którego okna rumienia się w blasku zachodzącego słońca. Tu mieszka w skromnym apartamencie, umeblowanym w stylu rococo, książę Wilhelm. Przez znaczną część roku przebywa on jednak w Eze, w francuskim departamencie Alpes Maritimes, gdzie posiada piękną willę. Stamtąd spoglądać może na wyspę Korsykę, skąd pochodził Napoleon, który jego pradziadka, małego adwokata w Pau, zrobił francuskim marszałkiem i królem szwedzkim.

— Papierosa?

Książę powiada do mnie z uśmiechem:

— Jak panu może wiadomo, ja sam jestem dziennikarzem i pisarzem. Przez trzy lata pracowałem jako recenzent teatralny, w szwedzkim dzienniku. Otóż to: My wszyscy jesteśmy tacy. Papa, król, wszystkich nas uczył zawodu...

— Ale zdaje się...

— Tak jest, żyjemy w niezwykle dobrej komitywie z naszymi ministrami socjalistycznymi. — Ale — nigdy nic niewiadomo. „Oby tylko na długie lata” — jak mawiała matka Napoleona za każdym razem, kiedy jej opowiadano o nowym zwycięstwie syna.

— A król sam?

— Naturalnie, jest on jednym z największych znawców starożytności na świecie i posiada niezwykle cenne zbiory. Gdyby trzeba było, mógłby też za dobry pieniądź sprzedawać swoje ekspertyzy, które on obecnie przeprowadza na żądanie bezpłatnie każdemu.

— Może nawet...

— Bezwątpienia, mógłby być również pierwszym nauczycielem gry w tenisa, a jego

Król szwedzki Gustaw (na lewo) po powitaniu na dworcu sztokholmskim belgijskiej pary królewskiej, która przybyła na uroczystości zaślubinowe.

starszy brat, następca tronu jest geologiem o światowej reputacji. Brat króla, książę Eugeniusz, jest najwybitniejszym malarzem szwedzkim, wystawiał zresztą swe obrazy w Paryżu niejednokrotnie. Widać stąd jego zamek...

Istotnie, za niebieskim jeziorem spostrzegam przez szeroko otwarte okno dom księcia-malarza, skąpany w bieli.

— Mógłby być milionerem, gdyby się zgodził na sprzedaż swoich obrazów. Mój syn, książę Lenard, jest doskonałym rolnikiem. Zajmuje się on naszą rolą i pomyśl pan, że dzięki niemu zarabiamy nawet trochę pieniędzy na naszych krowach i na drobiu. Nie wszyscy hodowcy drobiu i farmerzy są dziś w takim szczęśliwym położeniu. Jeden z synów następcy tronu jest arystą, który utrzymuje się ze swego zawodu, mianowicie z projektów dekoracyjnych.

Wie pan może i o tem, że posiadamy w rodzinie także i kapłana, księcia Oskara, brata króla. Nie jest on konformistą i nie należy do państwowego kościoła protestanckiego. Można go często słuchać na przedmieściach Sztokholmu, gdzie wyklada Pismo święte na swój sposób. Jeden z jego synów jest rolnikiem i utrzymuje się wcale dobrze na powierzchni. Masło królewskie nie

sprzedaje się na rynku drożej od innego. Żyje zresztą zdala od Sztokholmu, gdzie prowadzi pracowite życie człowieka bezpretensjonalnego i szczeni się jedynie licznymi odznaczeniami, jakie zdobył na różnych rolniczych wystawach. Jeden z jego braci jest bankierem, ale całkiem małego formatu.

— A księżniczki?

— Wszystkie nasze księżniczki, drogi panie, znają się na gospodarstwie, umieją gotować, zamiatać i froterować posadzki. Księżniczka Ingrida przyrządza wyśmienite kołety, przyprawione czosnkiem, które tak chętnie jadalem. Jeśli pan chciałby mieć receptę, proszę jej napisać. Nie zapomnij pan tylko obecnego jej adresu: Kopenhaga.

Królowa belgijska Astrid do dziś dnia sporządza swe słynne ciastka z jagodami, które tak bardzo wszyscy w rodzinie lubimy. A Marta, żona norweskiego następcy tronu, posiada dyplom Czerwonego Krzyża. Niema wśród nas ani jednego, któryby nie potrafił poradzić sobie w życiu, gdyby zaszła potrzeba.

— To jest właśnie jedna z przyczyn olbrzymiej popularności rodziny królewskiej...

— I ja tak sądzę. Nie uważamy się za przy-

GEORGES LANIOT

POŃCZOCHY PIĘKNEJ PANI

— Do zobaczenia się wieczorem, Stefanie — żegna się Liza z mężem, który czyta właśnie gazetę.

Stefan kładzie dziennik na kolana.

— Co, już idziesz, kochana?

Jest właściwie zupełnie zbyteczne pytanie, gdyż jego żona ma już na głowie zgrabny mały kapelusik i naciąga właśnie rękawiczki.

— Jak widzisz — odpowiada z roztargnieniem.

— Dlaczego tak wcześnie?

— Mam widzisz wiele sprawunków...

— Ależ nie wypilaś nawet swojej kawy!

— Trudno, śpieszę się. A zresztą — jej głos brzmi nienaturalnie, trochę za wysoko — cóż to ciebie wtrusza? Jeżeli czytasz swą ulubioną gazetę, wtedy mogłabym równie dobrze być na kąciycy!

— Dobrze, nie będę teraz więcej czytał. Zdejm swój kapelus i porozmawiaj ze mną choć chwilę.

Liza marszczy lekko czoło.

Tonem, który zdradza wyraźnie jej zniecierpliwienie, powiada:

— Ależ niema przecie czasu. Ty idziesz zaraz do biura...

— Właśnie dlatego. Poczekać na mnie, odprowadzę cię kawałek drogi... W jakim idziesz kierunku?

— Niema nic śmieszniejszego nad to, gdyż towarzyszy swojej żonie w czasie jej zakupów. Nie sądzisz chyba, że cię uważam za luksusowego pieska! Nieprawdaż?

— Nie, uważasz mnie raczej za niewiarygodnego męża.

— Czasem działasz doprawdy na nerwy... Ale zazwyczaj jesteś bardzo miły!

Młoda kobieta nachyla się nad mężem i całuje go w czoło.

— No, już się na mnie nie gniewasz? No, a teraz muszę już odejść...

I już jest przy drzwiach.

Wskutek szybkiego ruchu, z jakim się odwróciła, suknia jej pofrunęła na chwilę do góry.

To umożliwiła Stefanowi odkryć na jej prawej pończosze małą dziurkę.

Stefan chce zwrócić na to uwagę Lizie, ale ona tak bardzo się śpieszy, że on niema odwagi dłużej jej zatrzymać.

Wzdycha — zna przecie mniejsze i większe kaprysy upadłej kobiety — i zabiera się z powrotem do lektury.

Ale myślami jest przy żonie.

Nie może się skupić.

Mnie nerwowo gazetę i rzuca ją w róg pokoju. Co Liza ma tyle do roboty od pewnego czasu?

Po całych dniach bawi poza domem i pędzi z jednego krańca miasta na drugi.

Opanował ją jakiś wewnętrzny niepokój, który nie pozwala jej długo przebywać w mieszkaniu.

Wieczorem wraca do domu okropnie zmęczona i opowiada o najrozmaitszych zakupach, próbach u krawczynie i five'ach u znajomych.

Dzisiejszy wieczór nie różni się niczem od poprzednich.

Stefan, który wrócił z biura, wszedł za ledwie do swego gabinetu, gdy wpadła tam Liza, ozywiona i wesola.

— Dobry wieczór, kochany — woła młoda kobieta. — miałam dziś tyle bieganiny! Zapomniałam już nawet, co przygotowałam na kolację... Pomyśl sobie, że próba u krawczynie trwa-

wieloletnich, którzy nie muszą pracować. — Wprost przeciwnie, staramy się wszyscy okazać się pożytecznymi i pracować conajmniej przez osiem godzin na dobę. Wielu z nas niema majątku i żyje ze swej codziennej pracy.

Książę opowiada mi w dalszym ciągu, że jego rodzice i on pozostają w serdecznych stosunkach z członkami rządu socjalistycznego.

— W programie wypisane są hasła republikańskie, ale nigdy nie słyszałem, aby premier zażądał kiedyś od króla, by opuścił posiedzenie. Socjaliści nas potrzebują, a my współpracujemy z nimi dla wspólnego dobra naszej ojczyzny.

— A komuniści?

— Znam niewielu z nich, ale dwaj najbardziej autorytarni zaliczają się do moich przyjaciół osobistych. Nigdy zresztą nie próbowali nawrócić mnie na moskiewską religię.

— Wy pochodzicie w gruncie rzeczy, z rodziny mieszczańskiej, nieprawdaż?

— Tak jest, a w dodatku z takiej, która prowadzi życie skromne, za wyjątkiem poszczególnych wypadków, kiedy kraj odczuwa potrzebę wielkich uroczystości, jak to miało miejsce niedawno. Weźmy np. mojego ojca. Nie ma on żadnego upodobania w królewskiej koronie. Pozostaje on na tronie jedynie dlatego, ponieważ wie, że narodowi potrzebny jest jego zdrowy rozsądek i jego wytrawny zmysł polityczny. Albo księżniczka Ingrida. Mogę pana zapewnić, że tysiące głuchoniemych i niewidomych płakało dzisiaj, gdy ona wyjechała do swej nowej ojczyzny. Wszyscy ci nieszczęśliwi byli jej protegowanymi, którym ona — mając lat 24 — poświęcała znaczną część swego wolnego czasu.

Książę podaje mi jeszcze jednego papierosa.

— Szwecja znajduje się dzisiaj w stanie prosperity. Niechaj mi wobec tego wolno będzie powiedzieć, że nie dzieje się to bez pewnych zasług ze strony dynastji panującej, która zrozumiała, że prawdziwą cechą współczesnego króla jest: służyć ojczyźnie w formie dyskretnej.

Przyprowadza mnie do okna, przed którym biała noc rozciąga ponad dachami fioletową zasłonę.

— Patrz pan, mówi do mnie ze wzruszeniem. Nasz kraj jest piękny, nasza stolica należy do najpiękniejszych na świecie. Przemysł eksportowy pracuje całą parą. Niema bezrobocia, Raczej brak rąk do pracy. I oto wszyscy Szwedzi, nawet socjaliści, nawet komuniści, wszyscy, rozumie pan, zjednoczeni są we wspólnym kulcie dla monarchji.

Ten naród chce pokoju, sądzi on, że król jednoczy w sobie wszystkich i jest rękojmią tego pokoju, tak bardzo upragnionego.

Ten naród śpi obecnie, lecz śni raz jeszcze ów piękny sen, który niedawno temu przeżył na jawie. Bądź pan pewny, że śni o nim nawet owych sto tysięcy komunistów, jakich posiadamy.

A potem dodał łagodnie:

— ...A nawet i król.

C. V. R. THOMSON

Copyright by Nowy Dziennik 1935. Przedruk wzbroniony.

BIEDNE BOGACZKI

Znajdują się w Stanach Zjednoczonych, młode dziewczęta które posiadają wszystko, o czym tylko marzyć można. Ich wydatki tygodniowe przedstawiają naogół sumę, jaką niejeden z nas życzyliby sobie zarobić w przeciągu całego roku, ich limuzyny mogłyby wypełnić cały garaż. A jednak brak im czegoś, brak im tej swobodnej wesołości, która zazwyczaj wypełnia serca młodzieży. Biedne bogaczki!

Gloria Vanderbilt liczy 10 lat. Jest to wiek, w którym inne rówieśniczki bawią się z chłopcami i wykradają konfitury ze spiżarek. Ale Gloria bawić się nie może, w obawie przed kidnaperami, którzy zazdroszczą jej fortuny. A konfitur wykradać nie może, z tej prostej przyczyny, że ma liczną służbę, która podaje jej słodycze, kiedykolwiek się jej tylko zachciewa.

Jej konto bankowe wynosi nie mniej niż 2,830.276 funtów. Ale w niespełna rok po śmierci jej ojca, zaznała już Gloria nieprzyjemności bogactwa. Kiedy razu pewnego odbywała ze swą guwernantką przechadzkę po Central-Park, gdzie bawiła się na trawniku, zbliżył się do niej jakiś podejrzany osobnik i towarzyszył jej uporczywie. Zaalarmowano policję, a od tej chwili towarzyszy jej stałe agent tajnej policji. Skończyły się piękne dni wolności.

Koszta wychowania tego 10-letniego dziecka wynoszą około 800 funtów miesięcznie. Kiedy wybiera się w podróż do Europy zabiera ze sobą samych lalek do zniszczenia za 40 funtów. Posiada całe tuziny sukienek, kosztowną bieliznę i jeszcze bardziej kosztowne bony i guwernantki. Ale Gloria nie docenia tej troskliwości, jaką ją otaczają. W pierwszej swej młodości nie zaznała nic innego prócz rodzinnych kłótni i głośnego procesu między matką a babką.

Okazuje się istotnie, że niezawsze pieniądź przynosi ze sobą szczęście.

Również Lucette Cotton Thomas doświadczyła tego, że fortuna nie zabezpiecza przed nieprzyjemnościami. W wieku zaledwie 9 lat to dziecko przeszło niezmiernie wiele. Jeśli Gloria Vanderbilt nigdy nie znała swego ojca, to Lucette miała ich aż 4-ch. Ten, któremu ona życie zawdzięcza, płk. Edward Russel Thomas, milioner i sportsmen umarł niebawem po urodzeniu się córki. Pani Thomas wyszła wtedy za płk. Amenta, współpracownika Hoovera. Wkrótce się jednak rozwiodła, by uszczęśliwić swoją córeczkę trzecim ojcem, którym był mister Hann, znany polityk. Obecny ojczym małej Lucette nazywa się Wiliam M. F. Magraw. Jego woli Lucette bardziej niż poprzednich dlatego, że mówi po francusku

i że, jak ona, uwielbia konie i psy.

Jej 150 milionów dolarów sprawiły jej niemało kłopotu. I ona żyje w ustawicznej o-bawie przed kidnaperami, a od kiedy matka jej otrzymała list anonimowy, w którym zażądano złożenia 35.000 funtów, każdy krok Lucetty trzymany jest w najściślejszej tajemnicy i strzeżony jest przez uzbrojonych ludzi.

Lucette nienawidzi pieniędzy. „Kiedy będę miała swoje pieniądze — oświadczyła nam, — wyrzucę je przez okno. Nie znoszę pieniędzy.”

Jej guwernantka budzi ją codziennie o godz. 7.30 rano. Około godzinę zużywa na kąpiel, toaletę, śniadanie, a potem piękna limuzyna odwozi ją do szkoły. Wraca do domu o 12.30 i zaledwie przez kilka minut zezwala się jej na zabawę. Uderza godz. 2-ga. Żegnajcie lalki i kanarki! Trzeba się udać na poobiednią drzemkę, a potem znowu lekcje: francuskie, taniec, fortepian, jazda konna. O godz. 6-tej półgodzinny odpoczynek, a potem — do łóżka.

Ten tryb życia kosztuje 600 funtów miesięcznie. Jeśli koszty utrzymania Lucetty przekraczają tę kwotę, sędzia ma prawo wkroczenia.

Glorja Caruso liczy lat 14. Trybunał niejednokrotnie już zajmował się sprawą spadku, jaki jej ojciec pozostawił. Jej matka zażądała minimum 7.000 funtów rocznie na wychowanie córki, sąd jednak przyznał jej jedynie 3.000, któremi Gloria musi się zadowolić, aż do uzyskania pełnoletniości. A oto zestawienie, na jakie cele suma ta zostaje zużyta: Guwernantka 300 funtów, wydatki związane z nauką szkolną 120 funtów, francuskie i włoskie 220, muzyka 100, stroje 800, tańce 20, opieka lekarska 100 funtów.

Nancy Leiter znajduje się we wieku, w którym młoda panna ma prawo postawić sobie pytanie, czy wielbiciele mają na myśli ją, czy też jej miliony. Liczy lat 18. Jest ona wnuczką słynnego Levy Leitiera, który ongiś przybył z Anglii, by szukać tu fortuny, i zmarł jako multimilioner. Jako pełnoletnia rozporządzać będzie Nancy sumą 1.500.000 funtów szterlingów.

Nie ukończyła jeszcze studjów. Celuje we wszystkich sportach, a szczególnie w jeździe konnej. Posiada dużo zdrowego rozsądku. Później dopiero obiecuje sobie podróżować i żyć na takiej stopie, jaka jej odpowiada. Dopiero niedawno oświadczyła w sądzie, że młoda panienka by móc wyżyć jako tako, potrzebuje conajmniej 5.000 dolarów miesięcznie.

Po kilku latach będzie panią swojej fortuny i potrafi rozporządzać nią wedle życzenia. Ale czy szczęście zdobyć można za cenę złota?...

ła pełne trzy godziny! Wiesz, że mamy nie było w Carltonie! Dokądże mogła pójść? Może do Ritza... A ty Stefanie, coś zrobił? Opowiadaj!

Młoda kobieta kręci się jak fryga po pokoju, tu rzuca rękawiczki, tam torebkę, a na stół swój kapelusz.

Mówi przytem bez przerwy i z jednego przedmiotu przeskakuje na inny.

Milczenie Stefana poczyna ją niepokoić.

— Coś ty taki milczący? Co ci się stało? Czy raził cię piorun?

W istocie piorun raził Stefana, który siedzi bez ruchu i milczy.

Zobaczył mianowicie przedtem, że dziurka, która zrobiła się w międzyczasie o wiele większa, znajduje się już nie na prawej pończosze lecz na lewej.

— Czy może nie czujesz się dobrze? — napiera Liza na męża.

— Tak... nie czuję się zbyt dobrze... Proszę cię, nie kręć się jak fryga.

Mówi zupełnie mechanicznie, nie wiedząc nawet, co mówi.

Jego wszystkie myśli skierowane są teraz tylko w jeden punkt.

Czy się nie myli?

Czy rzeczywiście Liza miała dziurę na poń-

czosze i to na prawej?

Tak, tak, to nie ulegało wątpliwości.

W takim razie, jak należy tłumaczyć fakt, że Liza przebrała gdzieś po drodze pończochy?

— Może u krawczyni? — myśli.

Ale nie! Czyż kobieta, która próbuje suknie, musi także w tym celu zdejmować swe pończochy?

Krew uderzyła mu do głowy.

— Zdaje mi się, że dostajesz grypę, kochany! — powiada zatroskana. — Połóż się do łóżka. Zaraz ci przyniosę herbaty z rumem.

— Czy to współczucie Lizy jest prawdziwe, czy też odgrywa ona tylko komedję? — myśli Stefan, a głośno powiada:

— Ach, cóż znowu, to nic groźnego. Nie mam tylko apetytu i nie będę nic jadł.

— Tak, lepiej być ostrożnym — zgadza się Liza.

Przez całą noc nie zmrzążył oka.

Nękania okropną, szaleńczą tęsknotą bił się z myślami i patrzył na Lizę, śpiącą obok niego kamiennym snem.

Co miał począć?

Czy zbudzić ją, zasypać krzyżowym ogniem pytań i zmusić ją do przyznania?

Ach, niema odwagi!

Zbyt bardzo ją kocha i nie chce jej utracić!

Dlatego też nie chce prawdy!

Nie chce dowiedzieć się od niej, u kogo to zdejmowała pończochy.

* * *

W kilka dni później, po śniadaniu Liza żegna się znowu z mężem:

Do widzenia wieczorem najdroższy!

I nie czekając na odpowiedź, podchodzi do drzwi.

— Chodź tu! — rozkazuje jej szorstko Stefan.

Zdumiona i przerażona kobieta odwraca się i podchodzi do niego.

Nie wie, że mąż zobaczył na jej lewej pończosze małą, ledwo dostrzegalną dziurkę.

Stefan nie chce rozwodu, nie chce skandalu i tragedji.

Nie chce, by Liza przysłała wieczorem z dziurawą pończochą na prawej nodze, zamiast na lewej.

— Nie rozumiem — krzyczy głośno — jak elegancka kobieta nie wstydzi się wychodzić na miasto w podartej pończosze. Ubierzesz natychmiast nowe pończochy — rozumiesz?

Liza oddycha z ulgą:

— Wielki Boże! To wszystko, coś mi miał powiedzieć? Aleś mnie przestraszył!

24. RUE SAINT-VICTOR...

...21 godzinie, 24, Rue Saint-Victor, w „Palais de la Mutualité”... Niemal każde trzecie paryskie zaproszenie na odczyt, zebranie albo kongres, zaopatrzone jest tym adresem, i nie ma bodaj w Paryżu jednego szanującego się człowieka, któryby chociażby raz nie był o tej porze w dużym modnym gmachu przy rue Saint-Victor. Ale tylko niektórzy z niedzielnych i świątecznych gości widzieli za dnia ten dom, który reprezentuje jeden z najważniejszych i typowych odcinków dnia powszedniego we Francji.

We Francji od wieków istniały organizacje, których zadaniem była wzajemna pomoc. Dzisiejsza „Federation Mutualite de la Seine”, jest organizacją, która skupia w sobie wszystkie stowarzyszenia wzajemnej pomocy w Paryżu i departamencie Sekwany. Budynek federacji na historycznym gruncie: dokładnie na tem miejscu, zbrali się w XIII. wieku, robotnicy budujący Notre Dame, celem założenia Kasy zapomogowej. Dzisiaj ist-

dowiedzieć, że federacja mutualistów, w ostatnich czterech latach wydała na swoich członków 177 milionów franków. System zaopatrywania członków jest różnorodny. Niektórym wypłaca się zapomogi w gotówce, innym płaci się szpitale, wyjazdy wypoczynkowe itd. W poważnych wypadkach, muszą mutualiści pewną część kosztów leczenia sami ponosić.

Francuska Mutualité stała w 1930 roku przed bardzo ciężkim problemem. Wyszła mianowicie wtedy ustawa w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia społecznego. 60 procent obowiązkowo ubezpieczonych należy równocześnie do Mutualité, korzystając w ten sposób dzięki niezwykle sprawnej i mądrze skonstruowanej organizacji, ze świadczeń dodatkowych, co daje w rezultacie całokształt ubezpieczenia bardzo dodatniego.

Na czele Mutualité stoi adwokat, dziennikarz i polityk społeczny M. Pierre Arvaud. Nie ma on przedpokoju ani sekretarzy. Troszczy

W HOLLYWOOD MODNE SĄ BRUNETKI

Od dłuższego czasu jest Hollywood dyktatorką mody kobiecej. Jeśli dotychczas było Hollywood wszechwładne na polu toalet, teraz wkroczyło także w dziedzinę fryzur. „Platynowe” niebezpieczeństwo ustąpiło w Hollywood, które od lat jest snem całego świata kobiecego. Hollywood wypowiedziało wojnę jasnym włosom. Hollywoodzkie piękności przeobrażają się w brunetki.

Z dnia na dzień najpiękniejsze złote blondynki, dumne ze swoich płowych lśniących włosów, stały się nagle brunetkami. Anita Loos, klasyczna propagatorka jasnych włosów. („Gentlemen prefer blonds”) została pobita na całej linii. Dyrektorzy wytwórni filmowych na gwałt poszukują ciemnowłosych girlsów i gwiazd

Ten rewolucyjny przewrót w dziedzinie włosów, wywołał wśród kobiecego świata artystycznego niebywałą burzę protestów. Należy pamiętać, że cztery piąte kobiet hollywoodzkich, to blondynki, i to przeważnie platynowe.

Znana artystka Luiza Henry, uzyskała przez swoje zdecydowane „pociemnienie” godne zazdrości rezultaty. Przyszła do Hollywood jako naturalna blondynka, miesiące całe nikt nie zwracał na nią uwagi, mimo że na Broadwayu uchodziła za wybitną aktorkę. Pewnego dnia — kilka tygodni temu wpadła na heroiczny pomysł, przez noc stała się brunetką. I o dziwo, skutek niebywały: okrzyczano ją nie tylko natychmiast jedną z najbardziej podziwianych piękności filmowych Kalifornii, ale zaangażowano jako główną gwiazdę do trzech dźwiękowców...

Przykład Luizy Henry, naturalnie przy poparciu szefa reklamy, zrobił swoje. W ostatnich dniach, ponad dwie trzecie kobiet metropolii filmowej, przeszło na „brunetyzm.”

MIŁA PERSPEKTYWA

Jedna z fabryk paryskich zaopatrzyła cały swój personal w maski gazowe. Nawet stenoty pistki noszą przy pracy maski gazowe — dla treningu...

nieje we Francji 28.000 towarzystw wzajemnej pomocy, i te zapewniają swoim 8 do 9 milionom członków, pomoc w różnych wypadkach życia, pomoc w chorobie, rentę na starość i inwalidzką, rentę dla wdów i sierót, pomoc dla matek a w końcu fundusz dla kształcenia dorastającej młodzieży i zapomogi posagowe. „Mutualiści” nie są klientami jakiejś prywatnej albo publicznej ubezpieczalni. Są członkami stowarzyszeń, które powstały na platformie wspólnych zawodów, światopoglądów i tp.

Mamy więc między innymi „Société de cuisiniers de Paris”, „Mutuelle des Employes du Commerce de Tissus et Nouveautés en Gros”... Istnieją także stowarzyszenia obcokrajowców, jak „Transylwania” której członkowie pochodzą z krajów bałkańskich, Bessarabji itd. Są także organizacje, które przyjmują członków bez względu na ich narodowość na przykład część konsumów, zorganizowanych w „Union des Coopérateurs”.

Na wystawę w Brukseli wysłała Mutualité cztery wielkie tablice, z których można się

się on o 425.000 mutualistów swojego obwodu jakby o własną rodzinę.

Mutualité posiada swój własny instytut medyczno-chirurgiczny. Najnowsze metody badania i terapii leczniczej są tu uwzględnione. Co więcej, nawet o utrzymanie urody stara się instytut: każdego czwartku mogą pacjenci zasięgać porad u sławnej specjalistki w dziedzinie chirurgji kosmetycznej pani dr. Noel.

Pani dr. Noel od lat z poświęceniem pracuje nad tem, ażeby błogosławieństwo chirurgji kosmetycznej stało się przywilejem nie tylko bogatych ludzi. Dzięki jej inicjatywie, mogą mutualiści za bardzo niską opłatą korzystać ze wszelkich zabiegów kosmetycznych. Ona sama zrezygnowała ze swego honorarium na rzecz towarzystwa, przytem nie zadawalnia się usunięciem małych defektów. Jeśli jakiś zabieg nie może się odbyć w ambulatorjum Mutualité, pacjent, dzięki jej protekcji zostaje odesłany do kliniki „des Coopérateurs” i tam odbywa się operacja.

TAJEMNICA

MONY LIZY

Świat naukowy przez długi czas starał się wyświetlić zagadkę Mony Lizy Leonarda da Vinci. Kim była owa dama z tym precudownym tajemniczym uśmiechem, która służyła wielkiemu mistrzowi jako model? Dotychczas przypuszczano, że Madonna Liza, trzecia żona Francesco del Gioconda była modelem wielkiego malarza.

Jakkolwiek od lat ta hipoteza jest uważana za pewnik, są jeszcze badacze, którzy sobie głowę łamią nad wynalezieniem zagadkowego modelu. Ostatnio, znany badacz Raymond S. Stites, profesor uniwersytetu w Ohio, wygłosił niezwykle interesujący referat na temat swych najnowszych odkryć w dziedzinie malarstwa włoskiego. Obszernie omówił swoje niezmordowane i długoletnie badania w przeróżnych muzeach, galerjach i bibliotekach Europy. Profesor Stites na podstawie swoich studjów i badań twierdzi stanowczo, że modelem malarza była Izabella d'Este, markiza z Mantui, żona markiza Gonzagi. Wszystkie zapiski i pamiętniki, które profesor amerykański w ciągu swojej dwunastoletniej pracy napotkał, wykazują, że właśnie markiza była modelem, ową precudowną damą o tajemniczym uśmiechu, jedna z najpiękniejszych i najwytworniejszych kobiet renesansu.

Instrukcja wyborcza

dla wyborów na XIX Kongres Sjonistyczny

nchwalona przez Główną Komisję Wyborczą dla Związku Szeklowego w zach. Małopolsce i Śląsku

(Dokończenie)

§ 16. Przed rozpoczęciem wyborów ustanowi przewodniczący protokółanta spośród członków Lokalnej Komisji Wyborczej, który ma notować każdego wyborcę oddającego głos. Ponadto jeden z członków L. K. W. prowadzi ewidencję głosujących wedle listy wyborców, stwierdzając uprawnienie głosującego, zaznaczając w liście oddanie głosu przez wyborcę, celem zapobieżenia podwójnemu głosowaniu.

§ 17. Przed rozpoczęciem głosowania stwierdzi Komisja, iż urna wyborcza jest pusta i nie może być przez nikogo naruszana. Najpierw oddają głosy członkowie Komisji. W razie zarządzenia przerwy, musi być urna zabezpieczona przez przewodniczącego w obecności wszystkich członków Komisji i tak samo w ich obecności otwartą po stwierdzeniu nienaruszenia pieczęci.

§ 18. Wyborca ma się jawnie do wyborów osobiście. Głosowanie przez pełnomocników jest niedopuszczalne.

§ 19. Szeklowcy, pragnący wykonać prawo głosowania poza miejscowością, w której figurują w spisie wyborców, muszą przy głosowaniu złożyć pokwitowanie szeklowe za rok 5695, opiewające na ich nazwisko i wykazać tożsamość osoby. Karty głosowania takich wyborców nie należy wrzucać do urny wyborczej, lecz w zamkniętej kopercie, wraz z pokwitowaniem szeklowem (oba łącznie znowu w zamkniętej kopercie) po ukończeniu aktu wyborczego przesłać do Głównej Komisji Wyborczej, co uskutecznić ma Lokalna Komisja Wyborcza.

§ 20. Głosowanie odbywa się tajnie, z pomocą białych kartek składanych do rąk przewodniczącego Komisji, który po ewentualnym stwierdzeniu identyczności wyborcy, jego uprawnienia do głosowania, zanotowania oddania głosu tak w liście wyborców, jak i dwóch protokołach głosujących, składa kartkę wyborczą do urny wyborczej, bez otwarcia jej lub zagładania w nią.

§ 21. W razie wątpliwości co do identyczności osoby głosującej, może wystarczyć, jeżeli 2 członkowie Komisji potwierdzą identyczność tejże osoby. W razie zaś nieznaności danego wyborcy przez członków Komisji i zakwestjonowanej identyczności choćby przez jednego członka, stanowi pełną legitymację identyczności legitymacja osobista jak paszport, dowód osobisty itp. W braku takich poświadczeń może wyborca ewentualnie wylegitymować się 2 świadkami Komisji znanymi, którzy poświadczą jego identyczność. W razie sporu co do dopuszczenia wyborcy do oddania głosu, decyduje większość członków Komisji bez wliczenia głosów mężów zaufania, a rozstrzygnięcie to ma być zanotowane w protokole głosowania. Na specjalne żądanie choćby jednego członka L. K. W. przewodniczący L. K. W. musi zażądać od wyborcy legitymacji, stwierdzającej ponad wszelką wątpliwość jego tożsamość.

§ 22. Kartka głosowania ma zawierać numer jednej listy wyborczej, może także zawierać nazwisko kandydata czołowego, lub nazwę stronnictwa reprezentującego daną listę. W razie sprzeczności tych dodatków z numerem listy, obowiązuje wyłącznie podany przez wyborcę numer listy. Kartki oznaczone numerami list nieuznanych przez G. K. W. są nieważne. Kartki głosowania z podpisem wyborcy są nieważne.

§ 23. W lokalu wyborczym i promieniu 20 metrów nie wolno uprawiać żadnej agitacji wyborczej, a członkom Lokalnej Komisji Wyborczej nie wolno w żaden sposób wpływać na wyborców co do sposobu głosowania.

§ 24. Po ukończeniu wyborów przewodniczący otwiera urnę wyborczą i przelicza ilość oddanych kartek. Jednocześnie ustala się na podstawie notatek w spisie wyborców, liczbę wyborców, którzy głosowali. W razie różnicy ilości kartek i ilości osób głosujących, należy to w protokole zaznaczyć.

Po tych czynnościach oblicza się ilość głosów, które padły na poszczególne listy kandy-

datów, a to przez otwarcie kartek i odczytanie tychże głośno przez przewodniczącego i okazaniu następnie innym członkom Komisji. Podczas tego odczytywania dwaj członkowie Komisji czynią odpowiednie zapiski na odrębnych formularzach obliczeniowych. Suma oddanych głosów ważnych i nieważnych musi być słownie przytoczona (a nie tylko cyfrowo).

Po obliczeniu głosów, sporządzi przewodniczący protokół wedle wzoru nadesłanego przez Główną Komisję Wyborczą, w którym uwidocznione będą daty dotyczące dnia wyborów, lokalu, członków Lokalnej Komisji Wyborczej, ilości głosujących, ilości głosów ważnych i nieważnych, przyczyn unieważnienia, ile głosów zyskała każda lista wyborcza wedle porządku chronologicznego, godzinę zamknięcia wyborów, stwierdzenie zachowania ogólnego spokoju, należyte ogłoszenie wyborów oraz podpisy przewodniczącego i osób protokołujących. Suma oddanych głosów ważnych i nieważnych musi być słownie przytoczona (a nie tylko cyfrowo). Protokół ma być sporządzony w 3 egzemplarzach, z których jeden zatrzymuje przewodniczący Lokalnej Komisji Wyborczej, a 2 egzemplarze wraz z zakwestjonowanymi zaraz do protokołu przez mniejszość L. K. W. co do ważności kartkami wyborczymi zostają odesłane do przewodniczącego Głównej Komisji Wyborczej.

§ 25. Po nadejściu wyników głosowania z całego okręgu wyborczego, zestawia je G. K. W. w terminie przewidzianym w kalendarzyku wyborczym, uwzględniając tylko te protokoły, które do tego dnia (ustalonego w kalendarzyku wyborczym) nadeszły i uwidaczniając w protokole:

- liczbę osób uprawnionych do głosowania,
- liczbę głosujących,
- liczbę głosów nieważnych wedle uchwał Komisji Lokalnych,
- liczbę głosów nieważnych wedle uchwał Głównej Komisji Wyborczej,
- ostateczną ilość głosów ważnych,
- liczbę głosów ważnych, oddanych na każdą ważnie zgłoszoną listę kandydatów.

Obliczenie to będzie sporządzone w obecności wszystkich członków Komisji, którzy na posiedzeniu się jawią i zostanie dołączone do protokołu.

§ 26. Główna Komisja Wyborcza zadecyduje o ważności wzgl. o nieważności głosów oddanych, które wedle protokołu zostały uznane za nieważne, lub zostały zakwestjonowane przez L. K. W. Dalej ma G. K. W. przeglądać protokoły L. K. W. i stwierdzić, czy sposób przeprowadzenia wyborów jest zgodny z niniejszą instrukcją, oraz czy nie zachodzą w poszczególnych obliczeniach błędy rachunkowe.

§ 27. Podział mandatów na poszczególne listy następuje w ten sposób, że ilość głosów oddanych na poszczególne listy dzieli się kolejno przez 1, 2, 3, itd. aż do tej chwili, gdy z otrzymanych w ten sposób ilorazów da się uszeregować tyle kolejno największych liczb, ile jest mandatów do podziału. Każdej liście kandydatów przyznaje się tyle mandatów na Kongres, ile przypada jej liczb spośród ustalonego w powyżej przepisany sposób szeregu liczb kolejno największych. Jeżeli kilka list wykazało ilorazy równe z ostatniej u uszeregowanych w wyżej podany sposób liczb, a list tych było więcej, aniżeli mandatów do obsadzenia, pierwszeństwo mają listy, na które padło więcej głosów, a w razie równości głosów rozstrzyga los wyciągnięty przez przewodniczącego.

Przykład: W okręgu wyborczym o pięciu mandatach oddano ważnych głosów 10.000, z czego na listę 1 padło 5.000 głosów, na listę 2 padło 2.500 głosów, na listę 3 padło 2.000 głosów, na listę 4 padło 500 głosów.

Po podziale przez 1, 2, 3, 4 otrzymamy ilorazy:

I	5.000	2.500	1.666	1.250
---	-------	-------	-------	-------

II	2.500	1.250	835	625
III	2.000	1.000	666	500
IV	500	250	166	125

Z tych liczb otrzymują mandaty największe liczby, a więc 5.000, 2.500 z listy I, 2.500 z listy II, 2.000 z listy III i 1.666 z listy I., razem 5 mandatów.

Gdyby w powyższym przykładzie były do obsadzenia tylko 2 mandaty, przypadają oba mandaty liście 1, chociaż iloraz 2.500 wykazują 1 i 2, bo na listę 1 przypadło wogóle więcej głosów niż na listę drugą.

§ 28. Gdyby którakolwiek lista uzyskała więcej mandatów, niż lista zawiera nazwisk, to nieobsadzony w ten sposób mandat przypada następnej liście wedle przypadającego ilorazu, któraby w razie większej ilości głosów uzyskała ten mandat. Główna Komisja Wyborcza spisze protokół ze swoich czynności, uwidocznili w protokole obliczenia dokonane i po spisaniu protokołu ogłosi na publicznym posiedzeniu wynik wyborów.

§ 29. Oprócz wybranych delegatów należy z każdej listy kandydatów ogłosić wszystkich dalszych na liście się znajdujących, a mandatem nieobdzielonych, a osoby te wchodzić kolejno jako następcy delegatów w prawa delegatów tej samej listy, o ileby którykolwiek z wybranych z tej listy kandydatów mandatu wykonać nie mógł.

§ 30. Główna Komisja Wyborcza oblicza również ewent. resztki głosów, przypadłe poszczególnym listom i przekazuje je na rzecz światowej listy, do której lista odnośna została zgłoszona.

§ 31. Wybrany delegat wystawia G. K. W. tymczasową legitymację delegatów, która zostaje na Kongresie zamieniona na stałą legitymację.

§ 32. Protesty wyborcze należy wygotować w dwóch równobrzmiących egzemplarzach, które wraz z załącznikami mają być wysłane i to jeden na adres G. K. W., drugi zaś wprost do Egzekutywy Sjonistycznej w Londynie, z tem, by się tam znalazły najpóźniej 15 dni przed otwarciem Kongresu. Protesty muszą zawierać oznaczenie miejsca wyborczego, oznaczenie faktów, które są zaczepiane, oraz dowody, na które się powołuje. Do protestów muszą być dołączone własnoręcznie podpisane zeznania świadków. Do ważności protestu wymaga się nadto czytelnego, własnoręcznego podpisu conajmniej 10-ciu uprawnionych do głosowania wyborców z danej miejscowości, z podaniem dokładnego zawodu i ich adresów. Protest może się opierać na pogwałceniu przez L. K. W. w pewnej miejscowości wyborczej przepisów obowiązujących przy przeprowadzeniu wyborów, albo przeciw ustaleniu wyniku wyborów przez G. K. W.

§ 33. O ile protest zwrócony jest przeciw sposobowi przeprowadzenia wyborów w pewnej miejscowości wyborczej, ma na tenże protest oświadczyć się przewodniczący L. K. W. i odesłać wszystkie akta wyborcze wraz z oświadczeniem na ręce Głównej Komisji Wyborczej.

Główna Komisja Wyborcza może na podstawie takiego protestu skasować dokonany wybór i zarządzić nowe wybory. O ile protest jest zwrócony przeciw ustaleniu rezultatów wyborów, uprawniona jest G. K. W. zrewidować zaczepiony wynik wyborów i takowy sprostować. W razie protestu przeciw zarządzeniom G. K. W., ma G. K. W. w ciągu 8 dni oświadczyć się nań wobec Egzekutywy, o ile nie uzna za stosowne do protestu się przychylić i zarządzenie swoje zmienić.

§ 34. Zażalenie przeciw zarządzeniom G. K. W. lub L. K. W., naruszającym przepisy niniejszej instrukcji wyborczej zaopatrzone w conajmniej 10 podpisów szeklowców-wyborców danej miejscowości z dokładnym podanym adresem i zawodem, można wnieść do syndyka kongresowego na adres: Dr. A. Barth Rechow Jerusalem 16, Hadar Hakarmel Hajfa. Odpisy zażaleń z oryginalnymi podpisami należy posłać równocześnie na adres Egzekutywy w Londynie: The Zionist Organisation London W. C. 1. 77. Great Russell Street i przewodniczącego G. K. W. adwokata Dr. K. Steina, Kraków, Florjańska 32, II p.

GŁÓWNA KOMISJA WYBORCZA ZŁOŻYŁA NA XIX KONGRES SJONISTYCZNY,

LEKARZ DOMOWY

DODATEK TYGODNIOWY „NOWEGO DZIENNIKA“

Dr. MAKSYMILJAN SCHÖNBERG

Kraków—Rabka.

Działanie kąpieli solankowych na ustrój dziecka

Zbliża się lato, a z niem troska, gdzie należy spędzić z dzieckiem wakacje.

Dzisiejsze warunki ekonomiczne, zmuszają nas do jak najracjonalniejszego wykorzystania funduszy, aby nie tylko przyjemnie, ale i pożytecznie czas przepędzić. — Gdzie najpewniej pozbędą się nasze dzieci uporczywych katarów, pozostałości po przebytych grypach? Gdzie uzyskają odporność, która pozwoli im uchronić się od zaziębień i w ponure deszczowe dni jesienne chodzić regularnie do szkoły, gdzie nabędą hartu i tężyzny?

W odpowiedzi na te pytania, pragnę kilka uwag poświęcić kilka uwag działaniu leczniczemu naszych źródeł solankowych.

Działanie lecznicze kąpieli solankowych, nie ulega dzisiaj wątpliwości; musi ustąpić nawet grupa niedowiarków, dla których wszelakie leczenie, ściśle związane jest z wypieniem lekarstwa. O ileż potężniejszy wpływ na cały organizm dziecka wywiera kąpiel lecznicza, a wspomaga ją w tem równoczesny pobyt w odpowiednim górskim klimacie.

Jakie dzieci należy leczyć w zdrojowiskach solankowych? Na pierwszym planie, należy zwrócić uwagę na dużą grupę dzieci, w zasadzie zdrowych, a jednakże będących stale przedmiotem trosk i obaw rodziców.

Są to

mało odporne organizmy.

Lada wietrzyk, a już pojawia się katar, kaszel i gorączka, z koniecznością przebywania w łóżku, czasem przez kilka, lub nawet kilkanaście dni. W rezultacie, widzimy dzieci wątłe, blade, nie mające apetytu, nerwowe, fizycznie i umysłowo stojące w tyle, poza swymi rówieśnikami. Niejednokrotnie przyczyną tej małej odporności dziecka, są

powiększone migdały;

i w tym wypadku leczenie solankami, czy to w postaci kąpieli, czy też inhalacji bardzo często prowadzi do zupełnego wyleczenia i chroni dziecko przed zbyt częstym zabiegiem operacyjnym.

Przechodzę do wybitnego działania leczniczego kąpieli solankowych w gruźlicy. Nie należy tu myśleć o gruźlicy płuc, znanej nam u dorosłych. Dla tej choroby leczenie kąpielowe jest niewskazane, a nawet wysoce szkodliwe. Natomiast w

gruźlicy gruczołów,

w t. zw. zoiżach czyli skrofulach, w gruźlicy kości, skóry i błon śluzowych, działanie kąpieli jest zbawienne. Dokładna ocena tego, które dziecko nadaje się do leczenia i jak tem leczeniem pokierować, musi być oddana lekarzowi zdrojowiskowemu. Bardzo dobry skutek wywierają kąpiele solankowe

w krzywiccy,

czyli w t. zw. angielskiej chorobie, — często występująca ta choroba kości, wymaga bacznej uwagi, gdyż zaniedbanie, prowadzi tutaj do kalectwa na całe życie.

Wspomnę jeszcze o korzystnym działaniu solanek na tzw.

skazo wysiękową,

anemję i astmę dziecięcą. Pamiętajmy również o leczniczym działaniu solanek na czołdwo wienców po chorobach zakaźnych, na dzieci niedorozwinięte fizycznie, a widzimy z tego, jak liczne są wskazania do leczenia solankami.

Kąpiele solankowe, są tylko jednym ze sposobów działania solanki na ustrój dziecka.

Nie należy lekceważyć działania solanki na drogi oddechowe drogą

inhalacji, czyli wzięwań.

Badania naukowe wykazały, że płyn w postaci drobnych kropelek rozpylony i wprowadzony do organizmu drogą inhalacji, dostaje się aż do samych pęcherzyków płucnych i na tej długiej drodze wywiera swoje lecznicze działanie. Bardzo ważne jest również

picie solanki.

Małe ilości różnych soli, nietylko soli kuchennej, dostają się tą drogą do organizmu i wywierają korzystny wpływ na upośledzoną przemianę materji u dziecka.

Polska ma liczne źródła solankowe, w naszych stronach najbardziej czynne i najwydajniejsze jest w Rabce. Czy należy posyłać dzieci do zdrojowiska? Na ten temat, rozwija się corocznie dyskusja wśród matek. Słyszemy, że dzieci są narażone na zetknięcie z zakaźnie chorymi, że często panują epidem-

Dr. MORGENSTERN MAREK

ordynuje

jak w latach ubiegłych

SZCZAWNICA

willa „POD KSIĘZYCEM“

je i tym podobne, niejednokrotnie powtarzane a nie stwierdzone plotki. Uzbrojone w te rzekomo naukowe wywody, matki uciekają do zapadłej wioski i — chcąc uniknąć urzecznej epidemji, — zmuszone są żyć w warunkach urągających prymitywnym zasadom higieny. Nie tylko uniemożliwiają swym dzieciom korzystanie z dobrodziejstwa kuracji, ale siebie i swe otoczenie pozbawiają odpowiedniego mieszkania, wody do picia, kanalizacji etc. Dzisiejsze zdrojowiska wyposażone we wszystkie zdobycze higieny, pozostając pod nadzorem lekarzy, dają rękojmię zdrowia, a niebezpieczeństwo zarażenia się, lub pojawienia epidemji, nie jest większe, niż w mieście, gdzie przecież również dzieci uczęszczają do szkoły, stykają się z rówieśnikami i mieszkają w dużych domach czynszowych.

W tym krótkim artykule starałem się wskazać, jak wszechstronne jest działanie kąpieli na ustrój dziecka. Starorzemska zasada: „przez kąpiele do zdrowia“ nie utraciła i dla współczesnej medycyny swego głębokiego znaczenia.

Przy zaparciu stolca, wzdęciu brzucha, nadkwasności soku żołądkowego, bólach głowy, przeczu- leniu, uczuciu strachu, ogólnem złem samopoczuciu i zmęczeniu łagodnie działająca naturalna woda gorzka „Franciszka-Józefa“ daje łatwe wypróbnienie, uwalnia organizm od pozostałości w jelitach i w wielu wypadkach zapobiega zapaleniu ślepej ki- szki. — Zalecana przez lekarzy.

Odpowiedzi redakcji

ABONENT: 1) Proszę 2 lub 3 razy dziennie nacierać te plamy spirytusem salicylowym lub rezorcynowym. 2) Sam opis listowny nie wystarczy dla ustalenia rozpoznania, sądzimy jednakowoż, że chodzi tu o dość niewinną sprawę grzyb- bową. Pewność dać może w tym względzie tylko naoczne zbadanie przez lekarza chorób skór- nych.

NARCYZ 20.: 1) Bardziej wskazaniem byłoby zasięgnięcie porady o psychoanalitka. 2) I owszem, Kraków ma lekarzy, poświęcających się tej dziedzinie. 3) To zależy od danego lekarza i my nie możemy Pani udzielić odpowiedzi. 4) Usu- wa się na jednym posiedzeniu 15—20 włosów; trzeba węc liczyć na 4—5 wizyt.

CHORZÓW 65: Uważamy stosowanie szczepion- ki, ale sporządzonej z ropy, pobranej z owrzo- dzeń na szyi i stosowanej w formie wstrzykiwań podskórnych za bardzo wskazane i skuteczne. Ponadto — jako środek pomocniczy — naświetla- nia lampą kwarcową.

EMZET: 1) Nie stoi to w żadnym związku z ab- stynencją. Jeśli pędzlowanie formaliną nie dało pożądanego efektu, w takim razie można spróbo- wać naświetlanie promieniami Roentgena. 2) Wy- maga zbadania przez neurologa. 3) Jest to istot- nie objaw przedwczesny, zdarzający się jednak niekiedy u pewnych rodzin. Medycyna nie zna środka zapobiegawczego. Pozostaje tylko — far- ba 4) Niema środka, dającego 100-procentową gwarancję bezpieczeństwa.

STAŁA CZYTELNICZKA N. DZIENNIKA Z UL. DIETLA: Konieczne zasięgnięcie porady u lekarza chorób wewnętrznych. Zażywanie środka, usuwającego kaszel, uwolni Panią również od tej przykłej dolegliwości

FELEK: 1) Wyjazd do Rabki uważamy za wskazany. Szczegółów dowo się Pan z dzisiejs- zego artykułu w „Lekarzu domowym“. 2) Są- dzimy, że jednak roentgenogram może się okazać w leczeniu pomocny. W każdym razie nie należy

omijać jednego środka pomocniczego dla ustale- nia rozpoznania. Wieczorne zażywanie magnezu wpływa korzystnie na stan zdrowia w takich wy- padkach. 3) Dobrze jest całkiem krótko ostrzyć włosy i nacierać skórę głowy codziennie raz lub dwa razy wodą kolońską lub spirytusem salicy- lowym.

RFUA: Proszę się zastosować do rady, udzie- lonych wyżej „Felkowi“ pod 3. Nadto wskazane naświetlanie głowy, przynajmniej raz na tydzień, intensywnie lampą kwarcową.

STAŁA CZYTELNICZKA NOWEGO DZIEN- NIKA: I owszem, konsultacja lekarska bardzo wskazana. Istnieje szereg środków lekarskich, za- wierających wyciąg z jajników, które przyniosą bardzo szybko pożądany skutek.

KWI NOASZ: Tylko uregulowanie życia płcio- wego może spowodować zmianę, nie innego.

BRUNO 30: 1) Nadmierna pobudliwość nerwo- wa danej okolicy ciała jest tego powodem. 2) Ist- nieje. 3) Naświetlenie promieniami Roentgena.

CIERPIĄCA: Przyczyną są t. zw. hemoroidy. Trzeba uregulować tryb życia i usunąć zaparcie. Dieta mleczno- roślinna, o dużej ilości cukrów i tłuszczów. Wskazane lećnie nasiałówki.

PRZEKWIAT: Proszę się zastosować do rad, u- dzielonych wyżej „Felkowi“ pod 3 i pod „Rfua“.

ZUZA: 1) Czerwony punkt jest blizną po wrzodzie i usunąć się nie da. Być może, że sam z czasem przyblednie. Co do wagrów — to wska- zane jest zmywanie nosa kilka razy dziennie roz- cieńczoną wodą kolońską i wyciskanie wagrów wieczorem 2) Nie sądzimy, iżby tak być miało.

(Reszta odpowiedzi w następnym dodatku).

Zadajcie wszędzie „Nowego Dziennika“!

PRZEGLĄD SPORTOWY

pod redakcją Dra Henryka Lesera

Polska klasa ligowa wyrównuje się Dzień sukcesów gospodarzy

(H). Wczorajsza niedziela ligowa przyniosła zwycięstwa gospodarzom. Największy sukces odniósł bezspornie LKS Łódźki, zwyciężając we czwartek Legję warszawską, a wczoraj Wartę poznańską w wysokim stosunku 4:1, i osiągając w ten sposób w ciągu niespełna 4 dni 4 punkty, które wysunęły go niespodziewanie na stanowisko lidera przed Ruchem z Hajduka. Widocznie praca systematyczna żydowskiego trenera Lajosa Czeislera z Budapesztu zaczyna przynosić konkretne owoce i skutki.

Oczywiście nie byłby LKS stanął na czele tabeli, gdyby w sposób zgoła sensacyjny nie udało się Cracovii na własnym gruncie uszczknąć cenny punkt remisowy samemu mistrzowi ligi Ruchowi, który jednakowoż jest mimo wszystko w lepszej sytuacji od LKS-u, ma bowiem o jedną grę mniej i łatwo go jeszcze może prześcignąć.

Triumfem można też nazwać zwycięstwo Pogoni nad Wisłą we Lwowie aż 3:1. Ostatnio wykazana forma Wisły czyniła spornym wynik lwowski mimo własnego terenu Pogoni. W ten sposób wyszli Lwowianie z 5-tego na 3-cie miejsce i zrównali się liczbą punktów z Ruchem.

Garbarnia, po zwycięstwie czwartkowym nad Śląskiem, niedługo cieszyła się pozycją wicelidera, już znowu znalazła się na czwartym miejscu, zepchnięta nieco wraz z Wartą poznańską.

Wisła krakowska choć przegrała z Pogonią, pozostała na tym samym punkcie środkowym, a klęska jej peszy tylko nieco wobec jej wyjazdu do Belgii i Francji.

Legji udało się nareszcie zdobyć dwa punkty i wyprzedzić Śląsk. To samo stało się z Cracovią i Warszawianką. Polonja zajmuje już stale miejsce outsidera.

Z powyższych zmian wynika tylko bardzo pocieszający objaw wielkiego wyrównania czołowej klasy piłkarskiej polskiej ligi, wszyscy bowiem od 1) do 7) pozycji włącznie mają szanse walki o tytuł mistrza, a nawet outsiderzy umieją skutecznie walczyć z pretendencjami do tronu ligowego. Czekając nas zatem jeszcze wielkie niespodzianki i to bardzo częste, co ożywia i czyni emocjonującymi dalsze walki ligowe, stawiając kwestję mistrzostwa nieustannie pod znakiem zapytania.

WYNIKI LIGOWE.

Kraków: Cracovia — Ruch 0:0.

Lwów: Pogoń — Wisła 3:1.

Łódź: LKS. — Warta 4:1.

Warszawa: Legja — Warszawianka 2:1.

TABELA LIGOWA

W uwzględnieniu czwartkowych i niedzielnych wyników przedstawia się obecna tabela ligowa następująco:

klub	gier	pkt.	st. br.
1) L. K. S.	7	10	15:11
2) Ruch	6	9	17:7
3) Pogoń	7	9	14:9
4) Garbarnia	6	8	13:7
5) Warta	5	7	12:6
6) Wisła	6	6	15:14
7) Legja	6	5	6:8
8) Śląsk	5	4	6:15
9) Cracovia	6	3	6:14
10) Warszawianka	5	2	4:8
11) Polonja	5	1	2:11

Sukces remisowy Cracovii z Ruchem

Cracovia — Ruch (W. Hajduki) 0:0.

(H). Największa niespodzianka sezonu. Mistrz polski i lider ligowy w kompletnym składzie (za wyjątkiem Wilimowskiego) nie mogli sobie dać rady z outsiderową Cracovią, pokonaną ostatnio przez benjaminka Śląsk ze Świętochłowic, eksperymentującą zupełnie nowym prawie odmłodzonym składem, a omaal nie wyszedł pokonany, co by raczej mu się należało.

W nieprawdopodobnym tempie walczyły obie

strony, nie wykazując planowych akcji, lub stylowych pociągnięć. Oczywiście Ruch był zespołem lepszym i jednolitszym, także technicznie i taktycznie bardziej zaawansowanym, kombinacyjnie procyzynniejszym. Ale niestety sama gra była czysto punktową walką, w dodatku niezmiernie górną, charakteryzującą się tylko nieprzeciętną ambicją i ofiarnością.

W I połowie miał Ruch przewagę, w II połowie zaś Cracovia. Obie strony miały wielkiego pecha i nie umiały wykorzystać wielu dogodnych sytuacji także skutkiem zbyt wielkiej nerwowości. Bramkarze obu jedenastek Radwański i Tatusz bardzo dobrze, taksamo zresztą wszyscy inni gracze, którzy walczyli naprawdę z poświęceniem. Specjalne uznanie należy się zawodnikom białoczerwonych, którzy z zupełnie nową pomocą Góra, Grünberg, Bialik (która zastąpiła Mysia, Chruścińskiego i Ziżkę), oraz z atakiem Przyborowski, Szeliga, Korbas, Kisieliński, Zieliński, oparli o obronę Doniec — Pająk, nie tylko wytrzymali ofensywę Ruchu w I części, ale przeszli do kontrofensywy w II części, opanowując pole gry i odnosząc nie tylko olbrzymie moralne zwycięstwo, ale i jeden cenny punkt.

Okazuje się, że mistrz jest do pokonania i że nigdy nie należy upadać na duchu i doostatka walczyć o swą egzystencję i stanowisko.

Sędziował p. Brzeziński. Widzów przeszło 5.000.

TARŁOWSKI ZWYCIĘŻA WITTMANNA.

Po sensacyjnym zwycięstwie Wittmanna nad Hebdą we Lwowie, szanse żydowskiego zawodnika na wystawienie go do teamu o puchar Davisa z Południową Afryką wzrosły bardzo znacznie. Tymczasem na obozie treningowym tenisowym w Warszawie rozegrano kilka spotkań eliminacyjnych, w wyniku których okazuje się, że Tarłowski (Krakowianin) znajduje się obecnie może w najlepszej kondycji, przeto jego kandydatura na pozycję singlisty obok Hebdy wysunęła się. **Tarłowski zdołał nie tylko pokonać Hebdę, który jest może przemęczony, ale także Wittmanna i to w 3 setach 6:8, 6:4, 6:3.** Mecz zagrano obustronnie z nieprzeciętną ofiarnością, przyczem Tarłowski miał przewagę tempa i szybkości, zaś Wittmann był lepszym w placiingu i długości piłek. Dalsze mecze treningowe wszystkich czołowych zawodników odbywają się nadal i dopiero we wtorek zapadnie ostateczna decyzja co do ustawienia składu polskiego przeciw Afryce.

ZAWODY TOWARZYSKIE.

Makkabi II — Wisła II 2:1 (1:0).

Rezerwa Makkabi grała bardzo dobrze i odniosła zasłużone zwycięstwo. Bramki zdobyli Wachsmann i Kappel, dla pokonanych środek napadu z karnego.

Makkabi III — Wisła III 2:1 (1:1).

Wisła górowała nieco techniką, oraz opanowaniem piłki, zwycięzcy grali natomiast bardzo celowo. Strzelcami byli Hauptman II i Künstlerling. Wisła zdobyła bramkę z rzutu karnego.

KOSZYKÓWKA MISTRZOSTWO KL. A.

Cracovia — Makkabi 22:12 (11:1).

Cracovia, znajdująca się w doskonałej formie, po zaciętej grze pokonała niedysponowaną drużynę Makkabi.

WYŚCIGI KOLARSKIE W KRAKOWIE.

W dniu wczorajszym odbyło się kilka wyścigów szosowych w okręgu krakowskim.

W biegu na 150 km. zwyciężył Duda (Garbarnia) w czasie 4:55.11 g., 2) Wandor (Legja).

W biegu na 50 km. 1) Motyka (KKCM) w czasie 1:41.25 godz.

W biegu dla niestowarzyszonych na 85 km. 1) Dziubek czas 2:42.41 g.

MISTRZOSTWA TENNISOWE FRANCJI.

W dalszym ciągu przerwanych walk turnieju tenisowego międzynarodowego o mistrzostwo Fran-

Niesłychane zajścia na boisku Makkabi

MAKKABI—GRZEGÓRZECKI 2:0 (0:0).

W dniu wczorajszym odbył się na boisku Makkabi mecz powyższych drużyn o mistrzostwo klasy A, który byłby się niechybnie zakończył normalnie, gdyby nie to... że Makkabi miała spotkanie w stu procentach wygrane, prowadząc do 7-mej minuty przed końcem 2:0.

W tym czasie „kibice“ Grzegórzeckiego wtargnęli na boisko i wywołali niebywałą w sporcie krakowskim awanturę. Sędzia z wielkim trudem przy pomocy porządkowych zdołał się ukryć w szatni, wobec czego rozgniewany motloch rzucił się z okrzykiem „bić Żydów“, na trybunę, usiłując wyrzucić zemstę za przegrany mecz na publiczność żydowskiej, przyczem poturbowano wielu żydowskich widzów. „Bohaterzy“ z pod znaku noża i pałki, słysząc, iż policja nadchodzi, zabrali nogi za pas, rozbijając po drodze na ul. Dietla kilka szyb.

Najprawdopodobniej cała ta heca była już zgóry ukartowana przez pokonanych, którzy chcieli w ten sposób „uratować“ utracone punkty, bo trudno przecież przypuszczać, iż kilkudziesięciu warcholów przybyło z pałkami i kamieniami na boisko Makkabi tylko w tym celu, by pobić sędziego i publiczność żydowską, — bez względu na wynik meczu. Z drugiej strony potwierdza fakt ten zachowanie się kierownika względnie członka zarządu oraz jednego z graczy Grzegórzeckiego, podlegających do bójk. W każdym razie powinny W. G. i D. J. O. Z. P. N. oraz organy P. P. przeprowadzić energiczne i drobiazgowo śledztwo i winnych jaknajprędkiej ukarać, by w przyszłości boiska sportowe nie były widownią podobnych bezprzykładnych burd, które przecież dyskredytują zupełnie sport piłkarski.

Dziwnem jest, iż policja nie zjawiała się na boisku, mimo, że Makkabi na czas prosila o wydelegowanie kilku posterunkowych, zaznaczając, iż ze względu na ważność spotkania może dojść ewentualnie do zajść. Dopiero po bójkę zjawili się posterunkowi P. P., którzy przyprowadził z ulicy jeden z członków Makkabi. Wówczas napastnicy byli już naturalnie daleko od boiska Makkabi, uchodząc bezkarnie po zaspokojeniu swych dzikich instynktów.

Przechodząc do oceny samej gry zaznaczyć należy, iż Makkabi zrobiła znaczny postęp i grała całkiem dobrze, a nadewszystko niezwykle ambitnie, zasługując w zupełności na zwycięstwo. Pierwszą bramkę zdobył w trzeciej minucie po przerwie z zamieszania Sperling, a wynik ustalił ładnym skośnym strzałem Hauptman I. Na 7 minut przed końcem mecz został przerwany z powodu wyżej opisanych zajść. Nie ulega wątpliwości, iż zostanie on zweryfikowany jako walkower na korzyść Makkabi.

DALSZE WYNIKI A KLASOWE

Podgórze—Garbarnia rez. 4:2

Olsza—Krowodrza 2:0.

Zwierzyniecki—Unja 2:0.

Cracovia rez.—Legja 3:3.

eci w Paryżu zanotować warto następujące interesujące wyniki: Perry (Anglja) pokonał Turnbulla (Australia) 6:3, 6:3 6:3, Bouesus (Francja) wygrał z Hopmanem (Australia) w 5 setach, Austin (Anglja), będący w doskonałej formie, wyeliminował Merlina (Francja) 6:0, 6:1, 6:4, Berpard (Francja) zwyciężył sensacyjnie de Stefaniego (Włochy) 6:3, 9:7, 6:3. W ćwierćfinałach Cramm (Niemcy) pokonał Mc Gratha (Australia) 6:2, 6:4, 8:6, 6:3, Austin (Anglja) — Menzla (Czechosł.) 1:6, 10:8, 2:6, 6:4, 6:2, Crawford (Australia)—Bernarda (Francja) 6:3, 6:1, 6:1, Perry (Anglja)—Bouesus (Francja) 6:1, 6:0, 6:4. — W panach Jacobs (USA) zwyciężyła Henrotin (Fr.) 6:4, 6:2, Mathieu (Fr.)—Payot (Szwajcaria) 7:5, 6:4 ponadto zwyciężyły Sperling—Krahwinkel (Danja) i Scriven (Anglja).

Z ŻYCIA ORGANIZACYJ.

Walne Zebranie Org. „Tarbut“

Na odbytem ostatnio pod przewodnictwem dr. W. Blattberga Walnem Zebraniu Org. „Tarbut“ w Krakowie ustępujący przewodniczący Wydziału tow. dr. Silberpfenig złożył sprawozdanie z działalności „Tarbutu“ w przeciągu r. 1934. Mimo rozmaitych trudności, z których najważniejsze były brak środków finansowych oraz częste zmiany w osobie sekretarza Stowarzyszenia, „Tarbut“ rozwijał ożywioną działalność. Prowadzono szereg kursów hebrajskich oraz komplety dla dzieci we wieku przedszkolnym, urządzono szereg imprez hebrajskich, z których najważniejsze były uroczystości żałobne po śmierci Ch. N. Bialika. Założona przy czynnym poparciu „Tarbutu“ grupa młodzieży „Irgun Ha wrim“ stara się o krzewienie kultury hebrajskiej drogą referatów, pogadanek, kursów i innych imprez. Dzięki pomocy Bp. red. dr. Berkelhammera przez umieszczenie „Kolumny Tarbutu“ w „Nowym Dzienniku“ oddziaływało też uświadamiająco na Żydów nie znających języka hebrajskiego. Współpracowano z szeregiem oddziałów prowincjonalnych w urządzaniu „Miesiąca Tarbutu“ oraz innych imprez i starano się pomóc bratnim organizacjom w założeniu i utrzymywaniu szkół i kursów hebrajskich.

Tow. dr. Katz w przemówieniu wygłoszonym z wielką swadą wskazał na zadania „Tarbutu“ szczególnie w dobie obecnej, kiedy wielka fala nieuctwa ogarnęła społeczeństwo sjonistyczne. Należy zabrać się do szeroko zakrojonej pracy nad wychowaniem ulicy żydowskiej, która obecnie dba więcej o certyfikat niż o duchowe wartości sjonizmu. Z uporem i poświęceniem powinni działacze hebrajscy kroczyć po dawno już wylgniętej drodze: ku stworzeniu sieci szkół hebrajskich, ku organizacyjnemu zespoleniu wszystkich czynników niezadowolonych z obecnego, smutnego stanu naszej pracy hebrajskiej. Należy zacząć pracę od podstaw, a wnet będą i konkretne sukcesy.

Po dyskusji, w której brali udział tow. Kleiner i Mondschein i udzieleniu absolutorjum ustępującemu Wydziałowi „Tarbutu“, wybrano nowy Wydział w następującym składzie:

Prezes honorowy: poseł dr. Ozjasz Thon
Prezes Wydziału: prof. Menachem Mühlstein.
Członkowie Wydziału: Mgr. Berman Dawid, Dr. Blattberg Wolf, Dr. Bloch Abraham, Mgr. Günsberg Cham, Dr. Katz Bencjon, Kaufman A-

PONIEDZIAŁEK, 3. CZERWCA.

Kraków (293,5) 6,30 Audycja poranna, 7,45 Program na dzień bieżący oraz wskazówki praktyczne, 8 Audycja dla szkół i dla poborowych, 11,57 Sygnał czasu, hejnał z wieży Marjackiej, 12,03 Wiadomości meteorologiczne, 12,05 Muzyka operowa z płyt, 12,45 Pogadanka: „Kobieta bułgarska“ wygl. p. Marja Znatowicz-Szczepańska, 12,55 Dziennik południowy, 13,05 Koncert solistów, Wykonawcy: Olga Ilnicka i Zdzisław Jahnke, 13,55—14 Wiadomości o eksporcje polskim, 15,35 Przegląd giełdowy, 15,45 Koncert ork. P. R. pod dyr. Stan. Nawrota, 16,30 Lekcję jęz. niem. prowadzi prof. Zygmunt, 16,45 Recital skrzypcowy Eugenji Umińskiej (płyty), 17 „Kucharz nad kucharzą“ obrazek dla dzieci młodszych pióra H. Rostafińskiej-Chojnowskiej, 17,15 Rezerwa ogólnopolska, 18 Przegląd filmowy, 18,10 Pieśni polskie w wyk. Aleksandra Rapackiego, 18,25 Pogadanka z cyklu „Czysty Kraków chlubą Polski“ pt. „Uczmy siebie i drugich czystości“ wygl. ks. dr. Józef Niemczyński, 18,30 Pogadanka pt.: „Dom pieszczki Emla Zegadłowicza“ wygl. Józef Stożek, 18,45 Płyty, 19,07 Program na dzień następny, 19,15 Recytacje prozy, 19,25 Lokalne wiadomości sportowe, 19,29 Wiadomości sportowe z Warszawy, 19,35 Audycja strzelecka, 20 Koncert w wyk. Małej orkiestry P. R. pod dyr. Zdzisława Górczyńskiego, 20,45 Dziennik wieczorny oraz „Jak pracujemy i żyjemy w Polsce“, 21 Koncert symfoniczny. Wykonawcy: ork. P. R. pod dyr. G. Fitelberga i Leopold Muenzer (fort.), 22 Koncert reklamowy, 22,15 Koncert w wyk. Małej ork. P. R. pod dyr. Zdzisława Górczyńskiego, w przerwie wiadomości meteorologiczne dla komunikacji lotniczej.

Warszawa (1339,3) 6,30—18,25 p. Kraków, 18,25 Chwilka społeczna, 18,30 Skrzynka ogólna — dr. Stępowski, 18,40 „Życie artyst. i kultur. stolicy“, 18,45—19,15 p. Kraków 19,15 Skrzynka rolnicza inż. Tarkowski, 19,25—23,30 p. Kraków.

Katowice (395,8) 6,30—13,55 p. Kraków, 13,55

ren, Kleiner Józef, Kohnowa Gusta, Mandel Lazar, Mondschein Abraham, Dr. Pfeffer Hirsch, Prof. Rubinstein Naftali, Dr. Silberpfenig Zacharjasz, Prof. Szmulewicz Mosze, Dr. Stendig Samuel, Prof. Taffetowa Eda.

G. elda zboż. towar., 14 Płyty, 15,40 Wiadom. bięz. 15,45—16,30 p. Kraków, 16,30 „Marja Rodziewiczówna“, monografia Czachowskiego, szkic literacki — prof. Jesionowski, 16,45—17,40 p. Kraków, 17,40 Reportaż ze śląskich technicznych zakładów naukowych w Katowicach, 18 p. Kraków, 18,25 Chwilka społeczna, 18,30 „Budapeszt — stolica muzyki cygańskiej“ — wygl. Otto Lazar, 18,45—19,15 p. Kraków, 19,15 „Jak Jan z Fryształu Zory od Husytów obronił“ — felj. St. Getar-skiego, 19,25—23,30 p. Kraków.

Lwów (377,4) 6,30—16,45 p. Kraków, 16,45 Recital śpiewaczy K. Wiktor (sopr.), 17—18,30 p. Kraków, 18,30 Pogad. dla kobiet, 18,40 Silva rerum, 18,45—19,15 p. Kraków, 19,15 „Ignoranci wśród geniuszów“ — mgr. Steiner, 19,25—23,30 p. Kraków.

Łódź (224) 6,30—14 p. Kraków, 14 Płyty, 15,35—18,30 p. Kraków, 18,30 Pogad. dla dzieci, 18,40 „Życie artyst. i kultur.“, 18,45—19,15 p. Kraków, 19,15 Płyty, 19,25—23,05 p. Kraków.

Wiedeń (506,8) 20 Melodie austriackie, 20,30 Koncert symfoniczny z Londynu, dyr. Toscanini, 22,45 Muzyka lekka.

Paryż (312,8) 20,18 Wesoła audycja, 21,07 Wesoły program z udz. solistów, 22 Koncert kameralny.

Leninrad (1224) 15 Koncert symfoniczny, 18 „Raymonda“ — balet Głazunowa (fragm.), 20 Koncert ork. symf., 21 Solo na harfie.

Do Nr. Bud. miej. 312/35/B.

Przetarg

Zarząd miejski w stoł. król. mieście Krakowie ogłasza niniejszym przetarg nieograniczony na roboty ziemne, murarskie, żelbetowe, ciesielskie, dekarckie i izolacyjne przy budowie schroniska Brata Alberta przy ul. Zielnej w Dz. XI. w Krakowie.

Plany i warunki przeglądać można w Wydziale Budowlanym Oddz. Bud. miejsk. II. piętro, drzwi Nr. 31, w godzinach urzędowych od 12-tej do 14-ej gdzie również otrzymać można odnośne formularze ofertowe za opłatą 5 zł.

Wadium w wysokości 2% sumy ofertowej należy złożyć w Wydz. Budowlanym Odd. Bud. miejsk. i kwit dołączyć do oferty.

Termin składania ofert upływa z dniem 11 czerwca 1935 r. godzina 12-ta w południe, poczem nastąpi otwarcie ofert.

Oferty, wniesione po terminie licytacyjnym, bez wadium, lub na nieprzeznaczonych formularzach, rozpatrywane nie będą.

Zarząd miejski zastrzega sobie swobodny wybór oferty, względnie nie przyjęcie żadnej bez podania przyczyny.

Prezydent miasta:
wz. SKOCZYLAŚ m. p.

3736kr

MIĘDZYNARODOWE TARGI FUTRZARSKIE
W WILNIE

odbędą się w czasie 12—27 czerwca 1935

Charakter targów ściśle handlowy. — Zapewnione jest uczestnictwo wszystkich poważnych firm krajowych i szeregu zagranicznych z Anglii, Francji i t. d. — Wszyscy przemysłowcy, kupcy i kuśnierze mają możność zaopatrzenia się we wszelkiego rodzaju futrzane, surowe i wyprawione, krajowe i zagraniczne na nadchodzący sezon.

Dyrekcja Międzynarodowych Targów
Futrarskich
Wilno, Ogród po-bernardyński.

ZARZĄD KASY KUPIECKIEJ w Rzeszowie Sp. z ogr. odp., ogłasza rozwiązanie Spółdzielni — 1 stosownie do art. 76 Ustawy o Spółdz. wzywa wszystkich wierzycieli do zgłoszenia swych roszczeń. 3771kr

SZALOM ASZ

Przedruk wzbrowniony. Copyright by „Nowy Dziennik“, 1935.

PSALMISTA BOŻY

(DER THILIM-JID)

65

Tymczasem zapadł zmierzch. Na osnieżone gałęzie drzew opadły granatowe cienie. Pozostawić trupa przez noc w lesie nie można było z obawy przed azikiemi zwierzętami. I tak był to poprostu cud, że wilki, których głód zapędzał aż do ludzkich sadyb, nie wytropiły jeszcze dotąd trupa. — Było to dla Jechiel dowodem, że smolarz mimo skłonności do odszczepieńczych nauk, przecież miał swoje zasługi, dla których nieba go ochroniły. Na śniegu były liczne ślady wilczych kroków, a jednak zwłoki pozostały nienaruszone. Widocznym było, że podczas, gdy smolarz schronił się w lesie przed ścigającymi go ludźmi, zerwała się zawierucha śnieżna, która zagrzebała go głęboko w śniegu, tak, że wilki nie mogły go wytropić.

Jechiel i towarzysz jego starali się trupa dźwignąć, on jednak stał, jak kawał lodu. Co można z

nim było począć?

Karczmarz Szlojme Wolf, którego szybko wprowadzono i inni Żydzi w karczmie, nie chcieli nawet słyszeć o tem, by smolarza pogrzebać wedle obrządku żydowskiego w pobliżem miasteczku. Nadaremnie prosił i przekonywał Jechiel, że to największy grzech obrażać trupa, że śmierć wszystko przebacza, że jest to wielka „micwa“ i zasługa urządzić zmarłemu pogrzeb. Oni jednak nie chcieli mieć nic wspólnego z odszczepieńcem, a nawet Szlojme Wolf wbrew swemu zwyczajowi odważył się wymówki czynić zięciowi:

— Czy nie dość miałeś przykrości z jego powodu? Daj temu spokój, to nie twoja sprawa. Leży, to niech sobie leży.

Widoczne było, że Żydzi nie chcą trupa pochować. Chrześcijańcom nie chciano go oddać (zreszta

nie byłoby go przyjęli). Nie pozostawało przeto Jechielowi nic innego, jak samemu zająć się pogrzebem.

O pierwszym brzasku przystąpił Jechiel przy pomocy Ezriela o odmrożonych nogach, i biedy-Tadeusza, do wykopania grobu w twardej i skamieniałej ziemi. Trupa samego chłopu nie wolno było dotknąć. Smutnego obowiązku pochowania dopełnił Jechiel wespół z Ezrielem. Najpierw wyłazli trupa po śniegu, ażeby jeszcze na tym świecie wyzbył się grzechów. Potem wyrąbali ciwór w przerebli leśnej i zanurzyli trzykrotnie trupa w wodzie, jak nakazuje przepis. Przytem obaj wymawiali słowa:

— Czysty jest! Czysty jest! Czysty jest!

Otulonego w taśes, w którym odmawiał ostatnią swą modlitwę, ułożyli zmarłego Żyda na zlodowaciałej ziemi, twarzą zwróconego ku Jerozolimie — ta, jak wszyscy Żydzi na świecie są pochowani.

Do otwartego grobu włożył Jechiel i towarzyszący mu Żyd resztki ksiąg i rękopisów, które znalazł na miejscu spalonej chaty. Zanim jeszcze grób przysypali ziemią, zaczął padać świeży śnieg, pokrywając zmarłego nowiutką niebiańską szarą.

Jechiel stanął u wezglowia zmarłego i uświęcił imię Boże modlitwą.

(Ciąg dalszy nastąpi)